

Plan regionalny

Region Górne Łużyce-Dolny Śląsk

Rzeczowa częściowa aktualizacja drugiej kompleksowej aktualizacji planu regionalnego zgodnie z § 7 ustęp 1 zdanie 3 Ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym (ROG)

Rozdział 6.4 Zaopatrzenie w energię i energii odnawialne

Projekt

do konsultacji zgodnie z § 9 ustęp 2 i 4 ROG w związku z § 6 SächsLPlG zgodnie z uchwałą Zgromadzenia Związku z dnia 15 grudzień 2025

Regionaler Planungsverband Regionalny zwjask planowania
Oberlausitz-Niederschlesien Hornja Łužica-Delnja Šleska

Spis treści

Skróty	1
Uwagi wstępne.....	3
1 Ustalenia tekstowe dotyczące wykorzystania energii wiatrowej	4
2 Prawne warunki ramowe i uzasadnienie potrzeby częściowej aktualizacji planu regionalnego	5
3 Metodologia planowania	7
4 Koncepcja planowania	8
5 Turbina referencyjna i wynikający z niej bufor	9
6 Planistyczne obszary wyłączone z ustaleń VRG	10
6.1 Konieczność otwarcia dotychczasowych stref tabu	10
Wyjaśnienia dotyczące obszarów otwartych.....	12
do etapu 1 – redukcja odstepu od obszarów aktywizacji gospodarczej.....	12
do etapu 2 – Otwarcie na terenach objętych planami węgla brunatnego Nochten, Reichwalde i Welzow-Süd (część saksońska)	13
do etapu 3 – częściowe otwarcie geotechnicznych obszarów zamkniętych	14
do etapu 4 – otwarcie obszarów zastrzeżonych planu regionalnego ochrona krajobrazu kulturowego, ochrona gatunków i biotopów oraz zalesianie	15
Do etapu 5 - Otwieranie obszarów leśnych bez ustawowo przypisanej funkcji ochronnej bądź bez szczególnych funkcji ochronnych i rekreacyjnych	15
do etapu 6 – dalsze otwarcie lasów o funkcjach leśnych, bez specjalnego statusu ochronnego	16
Do etapu 7 - Otwarcie obszarów obciążonych pierwotnie na obszarach chronionego krajobrazu o dużej powierzchni.....	16
do etapu 8 – otwarcie regionalnych ciągów zieleni, które mają wyłącznie znaczenie dla klimatu osiedli i/ lub ochrony wód	16
do etapu 9 - otwarcie lasów o specjalnej funkcji rekreacyjnej o intensywności II stopnia	17
6.2 Lista obszarów wykluczenia	17
7 Indywidualna ocena potencjalnych obszarów.....	23
7.1 do aspektów ochrony gatunków	24
7.2 do stref buforowych wokół obszarów chronionych.....	24
7.3 do aspektów ochrony zabytków i obiektów archeologicznych.....	24
7.4 do aspektów ochrony krajobrazu/estetyki krajobrazu.....	25
7.5 do interesów obronności, ruchu lotniczego i infrastruktury technicznej	26
7.6 do interesów gmin i komunalnego planowania przestrzennego	27

7.7	do innych interesów włączonych do oceny dla danego obszaru, łącznie z interesami prywatnymi.....	28
7.8	do aspektów planowania przestrzennego	28
8	Wynik indywidualnej oceny i weryfikacja osiągnięcia regionalnego celu obszaru częściowego ...	30
9	Uzasadnienie ustaleń tekstowych dotyczących wykorzystania energii wiatru	31
10	Obszary przyspieszenia	36
10.1	Wyznaczenie obszarów przyspieszenia.....	36
10.2	Uzasadnienie wyznaczenia obszarów przyspieszenia.....	36

Skróty

2. GF	Druga kompleksowa aktualizacja.
BauGB	Baugesetzbuch (Kodeks budowlany)
BauNVO	Baunutzungsverordnung (Rozporządzenie w sprawie użytkowania budowli)
BBergG	Bundesberggesetz (Federalna ustawa górnicza)
BGBI	Bundesgesetzblatt (Federalny Dziennik Ustaw)
BImSchG	Bundesimmissionsschutzgesetz (Federalna ustawa o ochronie przed immisjami)
BNatSchG	Bundesnaturschutzgesetz (Federalna ustawa o ochronie przyrody)
B-Plan	Bebauungsplan (Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego)
BT-Drs	Druk Bundestagu
BVerwG	Bundesverwaltungsgericht (Federalny sąd administracyjny)
DZA	Deutsches Zentrum für Astrophysik (Niemieckie Centrum Astrofizyki)
EEG	Erneuerbare-Energien-Gesetz 9Ustawa o odnawialnych źródłach energii0
FFH	Specjalne obszary ochrony siedlisk
FND	Powierzchniowy pomnik przyrody
FNP	Plan zagospodarowania terenu
FoVG	Forstvermehrungsgutgesetz (Ustawa o leśnym materiale rozmnożeniowym)
lbV	landesweit bedeutende Vorkommen (występowanie o znaczeniu w skali kraju związkowego)
LEP	Plan rozwoju kraju związkowego
LfULG	Sächsisches Landesamt für Umwelt, Landwirtschaft und Geologie (Saksoński Krajowy Urząd ds. Środowiska, Rolnictwa i Geologii)
LLUR	Landesamt für Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume Schleswig-Holstein (Krajowy Urząd ds. Rolnictwa, Środowiska i Obszarów Wiejskich Szlezwik-Holsztyn)
LMBV	Spółka Lausitzer und Mitteldeutsche Bergbau-Verwaltungsgesellschaft mbH
LSG	Obszar chronionego krajobrazu
LuftVG	Luftverkehrsgesetz (Ustawa o ruchu lotniczym)
MELUND	Ministerium für Energiewende, Klimaschutz, Umwelt und Natur Schleswig-Holstein (Ministerstwo Transformacji Energetycznej, Ochrony Klimatu, Środowiska i Przyrody Szlezwik-Holsztyn)
NATURA 2000	Europejska sieć obszarów chronionych składająca się z obszarów siedliskowych i ptasich
NNE	Narodowe dziedzictwo przyrodnicze
NSG	Rezerwat przyrody
NWE	Naturalny rozwój lasów
OVG	Wyższy Sąd Administracyjny
ROG	Raumordnungsgesetz (Ustawa o gospodarce przestrzennej)

RPV	Regionaler Planungsverband Oberlausitz-Niederschlesien (Regionalny Związek Planowania Górne Łużyce-Dolny Śląsk)
SächsABl. AAz	Saksoński Dziennik Urzędowy, Biuletyn informacji publicznej Saksonii
SächsBO	Sächsische Bauordnung (Saksoński kodeks budowlany)
SächsGVBl	Sächsisches Gesetz- und Verordnungsblatt (Saksoński dziennik ustaw i rozporządzeń)
SächsHohlRVO	Sächsische Hohlraumverordnung (Saksońskie rozporządzenie o pustych przestrzeniach)
SächsLPlG	Sächsisches Landesplanungsgesetz Sächsisches Landesplanungsgesetz (Saksońska ustawa o planowaniu przestrzennym)
SächsNatSchG	Sächsisches Naturschutzgesetz (Saksońska ustawa o ochronie przyrody)
SächsOBA	Sächsisches Oberbergamt (Saksoński Wyższy Urząd Górniczy)
SächsWaldG	Sächsisches Waldgesetz (Saksońska ustawa o lasach)
SächsWG	Sächsisches Wassergesetz (Saksońska ustawa wodna)
SMIL	Sächsisches Staatsministerium für Infrastruktur und Landesentwicklung (Saksońskie Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju)
SMUL	Sächsisches Staatsministerium für Umwelt und Landwirtschaft (Saksońskie Ministerstwo Środowiska i Rolnictwa)
SPA	Obszar specjalnej ochrony ptaków
StLA	Statistisches Landesamt des Freistaates Sachsen (Krajowy Urząd Statystyczny Saksonii)
TA-Lärm	Technische Anleitung zum Schutz gegen Lärm (Instrukcja techniczna dotycząca ochrony przed hałasem)
TWSG	Trinkwasserschutzgebiet (Obszar ochrony wody pitnej)
VBG	Obszar zastrzeżony
VG	Sąd Administracyjny
VRG	Obszar priorytetowy
VRG/EG	obszar priorytetowy/ obszar kwalifikowany
WEA	Turbina wiatrowa
WHG	Wasserhaushaltsgesetz (Ustawa o gospodarce wodnej)
WindBG	Windenergieflächenbedarfsgesetz (Ustawa o zapotrzebowaniu na tereny pod energetykę wiatrową)
ZAV	Zielabweichungsverfahren (Procedura odstępstw od celów)

Uwagi wstępne

Ten rzeczowy częściowy plan regionalny aktualizuje tekstowe ustalenia dotyczące wykorzystania energii wiatrowej zawarte w rozdziale 6.4 drugiej kompleksowej aktualizacji (2. GF) planu regionalnego oraz graficzne ustalenia dotyczące wykorzystania energii wiatrowej ujęte na mapie zagospodarowania przestrzennego i dostosowuje je do obowiązujących wymogów prawnych.

Wraz z opracowaniem planu przygotowano kilka ekspertyz na zlecenie Regionalnego Związku Planowania Górnych Łużyc i Dolnego Śląska (RPV):

- „Opinia prawna w sprawie metodologii planowania w zakresie wyznaczania obszarów energetyki wiatrowej (nowa koncepcja planowania)”¹
- „Opinia prawna w sprawie włączenia geotechnicznych obszarów zamkniętych do terenów stanowiących podstawę do wyznaczania obszarów energii wiatrowej zgodnie z § 3 WindBG; § 4a SächsLPlG”²
- "Opinia prawna w sprawie możliwości wyznaczenia VRG wykorzystania energii wiatrowej pod warunkiem, że inne turbiny wiatrowe poza VRG wykorzystania energii wiatrowej zostaną zdemontowane i możliwości zaliczania do celów obszarowych zgodnie z WindBG"³

Ekspertyzy te są publikowane w ramach konsultacji w sprawie projektu planu na stronie internetowej RPV (<https://www.rpv-oberlausitz-niederschlesien.de/downloads/regionalplanung>) oraz na portalu partycypacyjnym Saksonii (<https://buergerbeteiligung.sachsen.de/portal/rpv-oberlausitz-niederschlesien/startseite>).

¹ GÖTZE & MÜLLER-WIESENHAKEN Rechtsanwälte Partnerschaft (2024a): Opinia prawna w sprawie metodologii planowania w zakresie wyznaczania obszarów energetyki wiatrowej (nowa koncepcja planowania). Przyczynek do dyskusji na temat aktualizacji, stan: 13 lutego 2024. Na zlecenie Regionalnego Związku Planowania Górne Łużyce-Dolny Śląsk Lipsk.

² GÖTZE & MÜLLER-WIESENHAKEN Rechtsanwälte Partnerschaft (2024b): Opinia prawna w sprawie włączenia geotechnicznych obszarów zamkniętych do terenów stanowiących podstawę do wyznaczania obszarów energii wiatrowej zgodnie z § 3 WindBG; § 4a SächsLPlG, stan na marzec 2024. Na zlecenie Regionalnego Związku Planowania Górne Łużyce-Dolny Śląsk Lipsk.

³ GÖTZE & MÜLLER-WIESENHAKEN Rechtsanwälte Partnerschaft (2024c): Opinia prawna w sprawie możliwości wyznaczenia VRG wykorzystania energii wiatrowej pod warunkiem, że inne turbiny wiatrowe poza VRG wykorzystania energii wiatrowej zostaną zdemontowane i możliwości zaliczania do celów obszarowych zgodnie z WindBG, stan na listopad 2024. Na zlecenie Regionalnego Związku Planowania Górne Łużyce-Dolny Śląsk Lipsk.

1 Ustalenia tekstowe dotyczące wykorzystania energii wiatrowej

Mapa: Obszary priorytetowe (VRG) dla wykorzystania energii wiatrowej są ustalone graficznie na mapie „Obszary energetyki wiatrowej” jako cele gospodarki przestrzennej. Obszary oznaczone jako „EW_{Rep}” to obszary repoweringu zgodnie z celem 6.4.3 niniejszej częściowej aktualizacji. Na mapie "Obszary energetyki wiatrowej" obszary priorytetowe dla energetyki wiatrowej, które są również wyznaczone jako obszary przyspieszenia dla lądowej energetyki wiatrowej zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy o gospodarce przestrzennej (ROG)⁴, są odpowiednio oznaczone.

Wskazówki: Załącznik 1 zawiera metryczki VRG do wykorzystania energii wiatrowej ustalonych graficznie. Części uzasadnienia dotyczące rozdziału 6.4 i RNK zawarte w drugiej ogólnej aktualizacji planu regionalnego na stronach 118 i kolejnych, które nie odnoszą się do wykorzystania energii wiatrowej, nie są przedmiotem niniejszej częściowej aktualizacji.

cel 6.4.1 Obszary priorytetowe są ustalane zgodnie z zasadą „wirnik poza obszarem”. Wszystkie części turbiny wiatrowej, które wchodzą w kontakt z gruntem (w tym fundament), muszą znajdować się w całości na określonym obszarze priorytetowym.

cel 6.4.2 Na obszarach priorytetowych dla wykorzystania energii wiatrowej wykluczone są wytyczne z planów zabudowy dotyczące zagospodarowania przestrzennego dotyczące ograniczeń wysokości turbin wiatrowych.

cel 6.4.3 W obrębie następujących VRG wznoszenie turbin wiatrowych jest dopuszczalne tylko wtedy, jeżeli poniżej określone, istniejące poza VRG turbiny wiatrowe zostały rozebrane bądź są rozbierane w ramach repoweringu:

- EW_{Rep} 52 Schlegel – demontaż turbiny na zachód od Dittelsdorf bądź na południe od Schlegel (miasto Zittau)
- EW_{Rep} 54 Bernstadt – demontaż turbiny na północ od VRG EW_{Rep} 54 Bernstadt

Dla budowy nowych turbin rozbiórka następować musi co najmniej w stosunku 1:1. Cel ten obowiązuje w stosunku do podanych VRG aż do kompletnej rozbiórki przyporządkowanych do nich "starych turbin wiatrowych".

⁴Ustawa o gospodarce przestrzennej z dnia 22 grudnia 2008 (Federalny dziennik ustaw I s. 2986), zmieniona ostatnio artykułem 7 ustawy z dnia 12 sierpnia 2025 r. (Federalny dziennik ustaw 2025 I nr 189).

2 Prawne warunki ramowe i uzasadnienie potrzeby częściowej aktualizacji planu regionalnego

Wraz z Ustawą o zapotrzebowaniu na tereny pod energetykę wiatrową (WindBG)⁵ rząd federalny wyznacza wiążące cele obszarowe (tzw. wartości udziału obszarowego) dla krajów związkowych w celu zapewnienia warunków przestrzennych dla dalszej ekspansji energetyki wiatrowej w planowaniu. W przypadku Saksonii jest to 1,3% (do osiągnięcia do 31 grudnia 2027 r.) i 2% powierzchni kraju związkowego (do osiągnięcia do 31 grudnia 2032 r.). Jednocześnie zobowiązuje się kraje związkowe do stworzenia warunków prawnych dla wdrożenia odpowiednich wymogów do 31 maja 2024 r. Dotyczy to w szczególności ustalenia organu planistycznego odpowiedzialnego za wdrożenie.

Paragraf 4a "Wykonanie ustawy o zapotrzebowaniu na tereny pod energetykę wiatrową" w krajowej ustawie o planowaniu przestrzennym (SächsLPlG)⁶ stanowi, że zadanie wyznaczenia obszarów wymaganych do osiągnięcia wartości udziału obszarowego w Saksonii jest obowiązkowym zadaniem regionalnych związków planowania. Każdy regionalny związek planowania musi wyznaczyć procentowy udział swojego regionu planistycznego, który odpowiada wartości udziału obszarowego, który ma zostać zapewniony przez Saksonię (regionalne cele dla podobszarów) w formie obszarów priorytetowych (VRG) w odpowiednich terminach. W rezultacie mocą tej częściowej aktualizacji co najmniej 1,3 procent obszaru regionalnego ma zostać wyznaczone jako VRG do 31 grudnia 2027 r. To nałożone obowiązkowe zadanie uzasadnia konieczność rzeczowej częściowej aktualizacji 2. Kompleksowej aktualizacji Planu Regionalnego Górne Łużyce - Dolny Śląsk (2.GF). Aby zrealizować kolejny cel wyznaczony do 31 grudnia 2032 r., plan regionalny zostanie ponownie zaktualizowany po 2027 roku.

Wymóg ustawowy wyznaczenia co najmniej 1,3 % obszaru regionu jako obszarów priorytetowych wykorzystania energii wiatrowej, w połączeniu z wielkością regionu planowania wynoszącą 450 699 ha⁷, skutkuje celem planowania polegającym na zabezpieczeniu w planach regionalnych **co najmniej 5 859,1 ha** (konkretnie 58.590.870 m²) do wykorzystania energii wiatrowej w ramach tej częściowej aktualizacji.

Poprzedni instrument obszarów kwalifikowanych został wycofane z ROG⁸. W odniesieniu do tej częściowej aktualizacji nie ma już zastosowania przepis zawarty w § 2 ustęp 1 SächsLPlG, zgodnie z którym wyznaczanie obszarów kwalifikowanych może odbywać się wyłącznie w połączeniu z wyznaczaniem obszarów priorytetowych. Obszary priorytetowe wykorzystania energii wiatrowej

⁵Ustawa o zapotrzebowaniu na tereny pod energetykę wiatrową z dnia 20 lipca 2022 (Federalny dziennik ustaw I s. 1353), zmieniona ostatnio artykułem 4 ustawy z dnia 12 sierpnia 2025 r. (Federalny dziennik ustaw 2025 I nr 189).

⁶Ustawa o planowaniu przestrzennym kraju związkowego z dnia 11 grudnia 2018 (Saksoński Dziennik Ustaw i Rozporządzeń s. 706), ostatnio zmieniona art. 1 ustawy z dnia 10 września 2025 (Saksoński Dziennik Ustaw i Rozporządzeń S. 350).

⁷ Krajowy Urząd Statystyczny Saksonii (StaLA) (2022): Powierzchnia gruntów według rodzaju faktycznego użytkowania na dzień 31 grudnia 2022 r. wg. powiatów i miast na prawach powiatu w ha. Do pobrania pod adresem: https://www.statistik.sachsen.de/download/gebiet/statistik-sachsen_aV_bodenflaeche-kreistabelle.xlsx, ostatni dostęp dnia 12 lutego 2024

⁸Ustawa o gospodarce przestrzennej z dnia 22 grudnia 2008 (Federalny dziennik ustaw I s. 2986), zmieniona ostatnio artykułem 7 ustawy z dnia 12 sierpnia 2025 r. (Federalny dziennik ustaw 2025 I nr 189).

ustalone w tej częściowej aktualizacji są zatem uważane za obszary energii wiatrowej w rozumieniu WindBG.

Jedynym wymogiem ustawowym jest osiągnięcie celu dla podobszaru regionalnego. Z drugiej strony RPV jako organ planistyczny ma swobodę decydowania o tym, gdzie chce wyznaczyć odpowiednie obszary.

Interes publiczny nie stoi zasadniczo na przeszkodzie wznoszeniu turbin wiatrowych w obrębie obszarów priorytetowych. Ponieważ ustalenia planu regionalnego są (nadal) ramowym etapem planowania, nie można wykluczyć, że konflikty na małą skalę, które nie są rozpoznawalne na poziomie planowania regionalnego, mogą prowadzić do przesunięcia określonych lokalizacji lub, na przykład, do ograniczeń wysokości turbin wiatrowych, szczególnie w kontekście szczegółowych ocen w postępowaniach związanych z projektem.

W przyszłości wyznaczenie obszarów energii wiatrowej spowoduje bezpośrednie konsekwencje prawne, a mianowicie efekt pierwszeństwa w ich ramach (por. § 7 ust. 1 nr 1 ROG), oraz konsekwencje pośrednie, a mianowicie przywilej prawny projektów energii wiatrowej, jeśli cel udziału obszarowego zostanie osiągnięty w ramach VRG i anulowanie przywileju poza obszarami zgodnie z § 249 ust. 2 BauGB⁹.

"Poza wyznaczonymi obszarami energii wiatrowej projekty energii wiatrowej nie są już dozwolone na zasadzie uprzywilejowanej, jeśli osiągnięte zostaną wartości udziału obszarowego, ale są klasyfikowane jako "inne projekty" zgodnie z § 35 ust. 2 BauGB. Jednakże, wyłączenie z uprzywilejowania nie wyklucza wyznaczenia dodatkowych obszarów pod turbiny wiatrowe w planach zagospodarowania przestrzennego lub miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

[...]

Zgodnie z § 35 ust. 2 BauGB turbiny wiatrowe mogą być zatwierdzane jako "inne projekty", jeśli nie narusza to interesu publicznego. W ramach § 35 ust. 2 BauGB, każde naruszenie interesu publicznego zasadniczo prowadzi do niedopuszczalności projektu. Kwalifikowane naruszenie w postaci sprzeczności z interesem publicznym nie jest wymagane w przeciwieństwie do § 35 ust. 1 BauGB.

Przepis § 2 Ustawy o energiach odnawialnych nie narusza tej podstawowej systematyki § 35 BauGB. WindBG kształtuje nadrzędny interes publiczny. Jeśli jego cele zostaną osiągnięte, to nadrzędny interes publiczny jest zasadniczo zrealizowany".¹⁰.

⁹ GÖTZE & MÜLLER-WIESENHAKEN Rechtsanwälte Partnerschaft (2024a), S. 4

¹⁰ Pomoc robocza do wdrażania ustawy o zwiększeniu i przyspieszeniu rozbudowy lądowych elektrowni wiatrowych (tzw. lądowej ustawy wiatrowej) (pomoc robocza wiatr na lądzie), przyjęta przez Komisja Ekspertów ds. Urbanistyki oraz Komisja Prawa i Procedur Konferencji Ministrów Gospodarki Przestrzennej w dniu 3 lipca 2023 r., pkt 5.2, s. 20. <https://www.bundeswirtschaftsministerium.de/Redaktion/DE/Downloads/A/arbeitshilfe-wind-an-land-gesetz.html/>, ostatni dostęp dnia 21 sierpnia 2025

3 Metodologia planowania

Koncepcja planowania wykorzystania energii wiatrowej nie musi już podlegać rygorystycznym normom prawnym dotychczasowego sterowania planowaniem regionalnym. Ustawodawca federalny nie uważa już koncepcji w jej dotychczasowej formie i uzasadnienia dla obszarów niewykazanych jako VRG za konieczne.¹¹

„Uzasadnienie planu powinno być teraz ograniczone do obszarów pozytywnie wyznaczonych dla energetyki wiatrowej. Eliminacja uprzywilejowania wynika bezpośrednio z ustawy, co jasno wynika ze zdania 3. W rezultacie całościowa koncepcja planowania przestrzennego w swojej dotychczasowej formie, w której efekt wykluczenia na pozostałym obszarze zewnętrznym musiał być szczegółowo uzasadniony i w związku z tym stawiano wysokie wymagania, nie będzie już konieczna w przyszłości”¹².

Wdrożenie tych nowych wymogów prowadzi zatem do pewnego przyspieszenia planowania, ponieważ ocena zasadniczo musi odnosić się tylko do VRG. RPV nadal uważa za właściwe powiązanie wyznaczenia obszarów priorytetowych wykorzystania energii wiatrowej w tej częściowej aktualizacji z podstawą koncepcyjną. Właśnie to rozważanie różnych, częściowo konkurujących ze sobą użytkowań i funkcji przestrzennych wymaga zrozumiałej koncepcji. W ten sposób można uniknąć "arbitralnych decyzji" bez uzasadnienia planistycznego. W rezultacie nadal stosowane są ryczałtowe obszary wykluczenia, w których RPV zasadniczo nie wyznacza żadnych VRG (zob. rozdział 6.2 uzasadnienia).

Z perspektywy RPV jako organu planistycznego, tak zwane "izolowane planowanie pozytywne" w rozumieniu art. 245e ust. 1 zdanie 5 BauGB nie jest opcją dla regionu planowania, ponieważ wartość progowa 25% obszarów do wykorzystania energii wiatrowej oprócz tych wyznaczonych w drugiej kompleksowej aktualizacji planu regionalnego musi zostać znacznie przekroczona, aby osiągnąć wymóg ustawowy. Rozważenie planistyczne jest zatem przeprowadzane nie tylko dla obszarów priorytetowych dodatkowych w stosunku do drugiej kompleksowej aktualizacji, ale dla wszystkich VRG ustalonych w tej częściowej aktualizacji.

¹¹ Zob. BVerwG, decyzja z dnia 12 września 2024 r. - 4 BN 4.24, nr na marginesie 8 - [ECLI:DE:BVerwG:2024:120924B4BN4.24.0]

¹² Uzasadnienie do projektu ustawy grup parlamentarnych SPD, BÜNDNIS 90/Zieloni i FDP - Projekt ustawy mającej na celu zintensyfikowanie i przyspieszenia rozbudowy lądowych turbin wiatrowych, druk Bundestagu (BT-Drs.) 20/2355, s. 33. Do pobrania pod adresem: <https://dserver.bundestag.de/btd/20/023/2002355.pdf>, ostatni dostęp dnia 6 lutego 2025

4 Koncepcja planowania

Podejmowane są różne kroki w celu zidentyfikowania potencjalnych obszarów i ostatecznego wyznaczenia obszarów priorytetowych w celu zapewnienia pozytywnego planowania bez arbitralności w całym regionie planowania. W wyniku planowania musi zostać osiągnięty regionalny cel dla obszaru częściowego mający zastosowanie do regionu. Poniżej przedstawiono leżącą u jego podstaw koncepcję planowania.

Dotychczasowe strefy tabu z drugiej kompleksowej aktualizacji służące do określania potencjalnych obszarów są ponownie oceniane i częściowo otwierane (patrz rozdział 6.2), przy czym rozróżnienie na twarde i miękkie strefy tabu (patrz rozdział 6.4 drugiej kompleksowej aktualizacji i aneks 2 do rozdziału 6.4) nie jest już stosowane. Strefy tabu są obecnie określane jako "obszary wykluczenia". Wszystkie potencjalne obszary pozostałe po odjęciu obszarów wykluczenia były następnie poddawane indywidualnej ocenie, a tym samym tworzyły obszar poszukiwań w celu wyznaczenia VRG wykorzystania energii wiatrowej. Potencjalne obszary, które nie są wyznaczone jako VRG, nie są już istotne. Zgodnie z obowiązującymi wymogami prawnymi, brak wyznaczenia nie musi być uzasadniany (zob. przypisy 11 i 12).

W przypadku obszarów położonych w regionie przygranicznym, ale poza regionem planowania, strefy wykluczenia są stosowane w taki sam sposób, jak w regionie. Jeśli istnieją odmienne regulacje prawne, w szczególności dla Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Czeskiej (np. w odniesieniu do odległości od budynków mieszkalnych), są one stosowane priorytetowo.

5 Turbina referencyjna i wynikający z niej bufor

W celu określenia kryteriów odległości istotnych dla planowania i rozważań na poziomie planowania regionalnego konieczna jest turbina referencyjna jako podstawa planowania. Należy tu przyjąć dostępną na rynku i odpowiadającą aktualnemu stanowi techniki turbinę. Podanie turbiny referencyjnej nie jest jednak wiążące dla kolejnych procedur związanych z projektem.

Dla tego planu istotny jest praktycznie wyłącznie promień wirnika, ponieważ w połączeniu z regulacją „wirnik out” (patrz cel 6.4.1) wynikają z tego określone odległości od sąsiednich użytkowań i funkcji przestrzeni. Z tego powodu niektóre obszary wykluczenia stanowią odpowiednie bufory dla sąsiednich użytkowań i funkcji. Ma to na celu zapobieganie sytuacjom, w których wirniki znajdujące się poza obszarem priorytetowym powodowały tam potencjalnie znaczące konflikty na innych obszarach. Dotyczy to na przykład rezerwatów przyrody (NSG), obszarów Natura 2000 i obiektów infrastruktury transportowej. Szczególnie w odniesieniu do odległości od użytkowań mieszkalnych rolę odgrywa natomiast również całkowita wysokość turbiny wiatrowej (por. § 249 ustęp 10 BauGB dotyczący dominacji wizualnej).

Turbina referencyjna, na której bazuje niniejszy plan, ma następujące parametry:

Promień wirnika: 75 m (zgodnie z § 4 ustęp 3 zdanie 3 WindBG)

Wysokość całkowita: 250 m

Z drugiej strony nie jest możliwa ocena niektórych specjalnych typów turbin wiatrowych w planowaniu regionalnym (w szczególności "lądowych turbin latających typu AWES" zgodnie z § 3 pkt 21 a ustawy o odnawialnych źródłach energii (EEG¹³)). Wymogi prawa planistycznego i analizy wpływu nie są jeszcze dostępne.¹⁴ W artykule zatytułowanym "Wyzwania związane z prawem homologacyjnym dla latających turbin wiatrowych typu AWES"¹⁵ stwierdza się, że *"brak jest jasności co do klasyfikacji prawnej w istniejącym systemie homologacji opracowanym dla konwencjonalnych turbin wiatrowych zgodnie z federalną ustawą o kontroli immisji, a także istnieją niejasności w prawie lotniczym, w szczególności w odniesieniu do obowiązku precyzyjnego oznakowania i oddzielenia od reżimu lotniczego."*

Z drugiej strony parametry mocy (moc zainstalowana) nie odgrywają roli w planie regionalnym, ponieważ analiza dochodowości nie jest już wymagana.

¹³ Ustawa o energiach odnawialnych z dnia 21 lipca 2014 r. (Federalny Dziennik Ustaw I s. 1066), ostatnio zmieniona na mocy art. 4 Ustawy z dnia 23 października 2024 r. (Federalny Dziennik Ustaw. I, s. 327).

¹⁴ <https://www.naturschutz-energiewende.de/fragenundantworten/176-flugwindenergieanlagen-naturschutzbelange/>, ostatni dostęp dnia 4 listopada 2025

¹⁵ Militz/Sailer, DVBl, zeszyt 5, 2025, s. 275-283, podsumowanie pod adresem: <https://stiftung-umweltenergierecht.de/genuehmigungsrechtliche-herausforderungen-bei-flugwindenergieanlagen-2/>, ostatni dostęp dnia 4 listopada 2025

6 Planistyczne obszary wyłączone z ustaleń VRG

W rozdziałach 3 i 4 uzasadnienia podkreślono już, że *"uzasadnienie planu może być w przyszłości ograniczone do obszarów pozytywnie wyznaczonych dla energetyki wiatrowej. W rezultacie całościowa koncepcja planowania przestrzennego w swojej dotychczasowej formie, w której efekt wykluczenia na pozostałym obszarze zewnętrznym musiał być szczegółowo uzasadniony i w związku z tym stawiano wysokie wymagania, nie będzie już konieczna w przyszłości (BT-Drs. 20/2355 S. 2, 33). § 249 ustęp 6 zdanie 2 BauGB ma na celu zapewnienie, że w ramach sądowej kontroli obszarów energii wiatrowej nie zostaną nałożone nieracjonalnie wysokie wymagania w odniesieniu do porównawczej analizy przydatności innych obszarów w obszarze planowania. Dla ważności prawnej planu powinno wystarczyć, że wybrana w tym względzie metodologia planowania i jej wynik są zrozumiałe."*¹⁶

Mając to na uwadze, wymieniono poszczególne obszary wykluczenia, które są zasadniczo wyłączone z ustalania potencjalnych obszarów. Obszary wykluczenia wynikają z jednej strony z przyczyn prawnych lub faktycznych (np. bezpośrednich zakazów wznoszenia turbin wiatrowych bądź z obecnych użytkowań, których nie można pogodzić z turbinami), a z drugiej strony z obszarów, których RPV nie chce udostępniać do wykorzystania energii wiatrowej w wyniku własnych rozważań. Obejmuje to również aspekty prewencyjne. Nie jest już jednak wymagane szczegółowe uzasadnienie dla poszczególnych obszarów wykluczenia.

6.1 Konieczność otwarcia dotychczasowych stref tabu

Całkowita potencjalna powierzchnia ok. 3400 ha określona w 2. Kompleksowej aktualizacji jest znacznie mniejsza niż wymagana obecnie wielkość VRG i jest zmniejszana, na przykład ze względu na zmodyfikowane strefy buforowe i już zakończone ponowne planowanie potencjalnych obszarów w 2. Kompleksowej aktualizacji w ramach komunalnego planowania przestrzennego, na przykład dla naziemnych systemów fotowoltaicznych. Oznacza to, że nawet jeśli cały obszar zostanie wyznaczony jako obszar priorytetowy, można osiągnąć tylko około 60 % wymaganej całkowitej powierzchni około 5 859 ha. Konieczne jest zatem otwarcie obszarów wcześniej ryczałtowo wykluczonych (strefy tabu z 2. Kompleksowej aktualizacji). Celowe jest rozszerzenie wielkości potencjalnych obszarów znacznie poza wymaganą łączną powierzchnię, aby mieć możliwość wyboru w ramach indywidualnej oceny przy wyznaczaniu obszarów priorytetowych wykorzystania energii wiatrowej. Nie każdy potencjalny obszar musi stać się obszarem priorytetowym.

W przypadku otwarcia obszarów dotychczas wyłączonych uwzględniane są przez Regionalny Związek Planowania jako odpowiedzialny organ planistyczny nowe prawne możliwości przewyżczenia zakazów, które są w szczególności zawarte w rozporządzeniach o wyznaczaniu obszarów chronionego krajobrazu (LSG). W związku z tym nie stanowią one już przeszkody prawnej wyznaczenia obszarów priorytetowych wykorzystania energii wiatrowej w planach regionalnych.¹⁷ Podobnie § 84 ustęp 2 SächsBO¹⁸ nie ma zastosowania w stosunku do obszarów w strefach energii

¹⁶BVerwG, decyzja z dnia 12 września 2024 r. - 4 BN 4.24, nr na marginesie 8 - [ECLI:DE:BVerwG:2024:120924B4BN4.24.0]

¹⁷ § 26 ustęp 3 BNatSchG z dnia 29 lipca 2009 r. (Federalny Dziennik Ustaw I s. 2542), zmieniona ostatnio artykułem 3 ustawy z dnia 08 grudnia 2022 r. (Federalny dziennik ustaw I s. 2240).

¹⁸ SächsBO [Saksoński Kodeks Budowlany] w wersji ogłoszenia z dnia 11 maja 2016 r. (Saksoński Dziennik Ustaw i Rozporządzeń s. 186), zmieniony ostatnio artykułem 24 ustawy z dnia 20 grudnia 2022 r. (Saksoński Dziennik Ustaw i Rozporządzeń s. 705).

wiatrowej, które obejmują obszary priorytetowe wyznaczone w ramach tej częściowej aktualizacji (por. § 84 ustęp 6 SächsBO).

W końcu Regionalny Związek Planowania jako odpowiedzialny organ planistyczny zgodnie z § 249 ust. 5 BauGB, nie jest związany odmiennymi celami planowania przestrzennego lub odmiennymi prezentacjami oświadczeniami w planach zagospodarowania przestrzennego, o ile jest to konieczne do osiągnięcia regionalnego częściowego celu obszarowego. *"Konieczność ta musi zostać wykazana w poszczególnych przypadkach dla konkretnych obszarów, które mają zostać przeznaczone pod energetykę wiatrową wbrew innym planom. Badając konieczność, należy wziąć pod uwagę zarówno cele sprzecznych planów, jak i potrzebę planowania wykorzystania obszarów pod energetykę wiatrową. Ocena konieczności zawiera elementy rozważenia."*¹⁹ W przypadku tej opcji należy jednak pamiętać o tym, aby zagwarantować w dalszym ciągu niezbędne wypełnienie obowiązkowych zadań z LEP 2013 (np. zabezpieczenie surowców, prewencyjna ochrona przeciwpowodziowa, zabezpieczenie wielkoskalowej sieci biotopów)²⁰. Co więcej, otwarcie odpowiednich ustaleń planowania przestrzennego odbywa się z dużą ostrożnością, aby nie zdevaluować ustaleń dokonanych w długich procesach planowania i nie przeciwdziałać znaczeniu tych planów jako ponadlokalnych i ponadsektorowych instrumentów planowania.

Jeśli na otwarte obszary nakładają się inne, wciąż istniejące obszary wykluczenia, obszar ten jest nieuchronnie nadal uważany za obszar wykluczenia. Na przykład byłe (po zakończeniu eksploatacji) obszary objęte planami węgla brunatnego nadal stanowią obszary wykluczenia, jeśli znajdują się bliżej niż 1000 metrów od budynków mieszkalnych w obszarze wewnętrznym. Wyłączone są również na przykład tereny w otwartych obszarach zastrzeżonych ochrony gatunków i biotopów, które położone są na terenie obszaru Natura 2000.

Zmniejszenie istniejących odległości od osiedli wynoszących 1000 metrów do budynków mieszkalnych w obszarze wewnętrznym i 600 metrów do budynków mieszkalnych w obszarze zewnętrznym nie jest konieczne i dlatego nie jest brane pod uwagę.

Poniżej podano przegląd planowanych etapów w kolejności ich otwierania. Następnie krótko wyjaśniono poszczególne etapy otwierania obszarów. Kolejność otwierania jest brana pod uwagę w późniejszej indywidualnej ocenie potencjalnych obszarów (patrz rozdział 6.2).

- 1. Etap** – redukcja odstępu od obszarów aktywizacji gospodarczej
- 2. Etap** – częściowe otwarcie na terenach objętych planami węgla brunatnego Nochten, Reichwalde i Welzow-Süd (część saksońska)
- 3. Etap** – częściowe otwarcie geotechnicznych obszarów zamkniętych
- 4. Etap** – otwarcie obszarów zastrzeżonych (VBG) planu regionalnego ochrona krajobrazu kulturowego, ochrona gatunków i biotopów oraz zalesianie

Wskazówka: Obszary zastrzeżone ochrona gatunków i biotopów otwierane są tylko poza tylko poza obszarami ochrony przyrody.

¹⁹ Pomoc robocza Wind-an-Land, przyjęta przez Komisję Ekspertów ds. Rozwoju Miast oraz Komisję Prawa i Procedur Konferencji Ministrów ds. Planowania Przestrzennego w dniu 3 lipca 2023 r., rozdział 3.2.2

²⁰ Plan Rozwoju Kraju Związkowego 2013 z dnia 14 sierpnia 2013 r. (SächsGVBl. S. 582) Do pobrania pod adresem: <https://www.landesentwicklung.sachsen.de/landesentwicklungsplan-2013-4794.html>, letzter Zugriff 12. Februar 2024

5. **Etap** – otwarcie obszarów leśnych bez ustawowo przypisanej funkcji ochronnej bądź bez szczególnych funkcji ochronnych i rekreacyjnych
6. **Etap** – dalsze otwieranie lasów o funkcjach leśnych, bez specjalnego statusu ochronnego (funkcje leśne stwierdzone przez rzeczoznawców)
Wskazówka: Lasy, które mają funkcje leśne o specjalnym statusie ochrony lub których funkcje leśne z mocy prawa, są nadal wyłączone; lasy o specjalnej funkcji rekreacyjnej o intensywności II stopnia są otwierane dopiero w 9. etapie.
7. **Etap** – otwarcie obszarów obciążonych pierwotnie na obszarach chronionego krajobrazu o dużej powierzchni (bliskość autostrady, linii kolejowej Magistrali Dolnośląskiej, przemysłu / górnictwa)
8. **Etap** – otwarcie regionalnych ciągów zieleni, które mają wyłącznie znaczenie dla klimatu osiedli i/ lub ochrony wód
9. **Etap** – otwarcie lasów o specjalnej funkcji rekreacyjnej o intensywności II stopnia (liczba i częstotliwość odwiedzających w dniach największego nasilenia odwiedzin stopień II: 1 – 10 odwiedzających/ha i dzień)

Wyjaśnienia dotyczące obszarów otwartych

do etapu 1 – redukcja odstepu od obszarów aktywizacji gospodarczej

W drugiej kompleksowej aktualizacji zdefiniowana została odległość 500 metrów od obszarów aktywizacji gospodarczej zgodnie z § 8 Rozporządzenia o użytkowaniu budowlanym (BauNVO) jako strefa miękkiego tabu ze względów ostrożnościowych i w celu uniknięcia ograniczeń w korzystaniu z obszarów aktywizacji gospodarczej. W celu zwiększenia potencjału gruntów dla energetyki wiatrowej na obszarach, które są już pod presją, wartość ta zostanie zmniejszona o 200 metrów w toku częściowej aktualizacji. Zwiększa to również prawdopodobieństwo, że wytworzona energia elektryczna zostanie zużyta w sąsiednim obszarze aktywizacji gospodarczej. Ustalenie nowej wartości odległości bazuje na konieczności przestrzegania wartości 50 dB(A) w porze nocnej w obszarach aktywizacji gospodarczej zgodnie z § 5 ust. 1 nr 1 i 2 niem. Ustawy o ochronie przed imisjami (BImSchG)²¹ w połączeniu z Instrukcją techniczną w sprawie ochrony przed hałasem (TA-Lärm)²². Przy zastosowaniu referencyjnej turbiny wiatrowej jako podstawy, daje to ryczałtową wartość odległości około 300 m. Dokładne obliczenie niezbędnych wartości odległości dla konkretnych obszarów aktywizacji gospodarczej nie jest ani możliwe, ani konieczne na poziomie planowania regionalnego, dlatego zastosowano wartość ryczałtową.

²¹ BImSchG w wersji ogłoszenia dnia 17 maja 2013 (Federalny Dziennik Ustaw I s. 1274; 2021 I s. 123), ostatnio zmieniona artykułem 11 ustęp 3 ustawy z dnia 26 lipca 2023 r., (Federalny Dziennik Ustaw 2023 I nr 202).

²² Szóste ogólne rozporządzenie administracyjne w sprawie federalnej ustawy o kontroli imisji (TA Lärm) z dnia 26 sierpnia 1998 r. (GMBL s. 503), które zostało ostatnio zmienione rozporządzeniem administracyjnym z dnia 1 czerwca 2017 r. (BAnz AT 08.06.2017 B5).

do etapu 2 – Otwarcie na terenach objętych planami węgla brunatnego Nochten, Reichwalde i Welzow-Süd (część saksońska)

Na trzech obszarach planistycznych węgla brunatnego potencjał gruntów można wygenerować poprzez udostępnienie części wcześniej ustalonych obszarów wydobywania oraz obszarów z zakończoną już eksploatacją. Otwarcie wynika z § 249 ust. 5 BauGB, zgodnie z którym RPV jako odpowiedzialny organ planistyczny nie jest związany sprzecznymi celami planowania przestrzennego, o ile jest to konieczne do osiągnięcia wartości udziału obszarowego w rozumieniu § 3 ust. 1 WindBG lub wynikającego z niego częściowego celu obszarowego.

W *Kopalni Odkrywkowej Nochten* dotyczy to części obszaru wydobywania 2 zgodnie z planem wydobywania węgla brunatnego Nochten²³, które - zmniejszone o pole specjalne Mühlrose - zostały otwarte w celu ustalenia potencjalnych obszarów. W odniesieniu do następnego użytkowania obszary priorytetowe/ zastrzeżone zalesianie, obszary zastrzeżone ochrona krajobrazu kulturowego oraz obszary zastrzeżone ochrona gatunków i biotopów ustalone na mapie 3 planu węgla brunatnego są otwarte dla ustalenia obszarów potencjalnych. Ponadto związane z przesiedleniami zapotrzebowanie na grunty budowlane zostało już zaspokojone, w związku z czym obszary priorytetowe/ zastrzeżone „potencjalne miejsca przesiedlenia > 3 ha” niewykorzystane w ramach komunalnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego straciły swój status (zob. cel 12, s. 3 planu węgla brunatnego Nochten). Miejsca przesiedlenia, które zostały wykorzystane, są nadal wyłączone z poszukiwania potencjalnych lokalizacji poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz jako istniejące obszary osadnicze z odpowiednimi odstępami.

W *kopalni odkrywkowej Reichwalde*²⁴ otwarty zostanie cały tylny obszar, w tym obszary przeznaczone do rekultywacji zgodnie z głównym planem operacyjnym na lata 2025-2028²⁵. Użytkowania następne schematycznie ustalone na tym obszarze na mapie 4 planu węgla brunatnego nie są już ustalone jako obszary wykluczenia.

W saksońskiej części *Kopalni odkrywkowej Welzow*²⁶ obszar wydobywania określony na mapie 1 planu węgla brunatnego dla kopalni odkrywkowej Welzow-Południe, kontynuacja w części przestrzennej II i zmiana w podobzdarze I (część saksońska) zostaje otwarty w celu ustalenia obszarów potencjalnych, ponieważ użytkowanie w związku z wydobywaniem nie jest już konieczne.

Istniejące jeszcze obszary ograniczeń budowlanych zgodnie z § 107 Prawo górnicze (BBergG)²⁷ w obszarach objętych planem węgla brunatnego w obrębie terenów otwartych nie są już brane pod

²³ Regionalny Związek Planowania (2014): Aktualizacja planu węgla brunatnego dla kopalni odkrywkowej Nochten. Dostępna pod adresem: <https://www.rpv-oberlausitz-niederschlesien.de/downloads/braunkohlenplanung>.

²⁴ Regionalny Związek Planowania (1994): Plan węgla brunatnego kopalni odkrywkowej Reichwalde. Do pobrania pod adresem: <https://www.rpv-oberlausitz-niederschlesien.de/downloads/braunkohlenplanung>.

²⁵ Lausitz Energie Bergbau AG (LEAG): Główny plan operacyjny 01.01.2025-31.12.2028, załącznik 8 Mapa rekultywacji

²⁶ Regionalny Związek Planowania (2015): Plan węgla brunatnego dla kopalni odkrywkowej Welzow--Południe, kontynuacja w podsekcji przestrzennej II i zmiana w podobzdarze I (część saksońska) Do pobrania pod adresem: <https://www.rpv-oberlausitz-niederschlesien.de/downloads/braunkohlenplanung>.

²⁷ BBergG z dnia 13 sierpnia 1980 r. (Federalny Dziennik Ustaw I s. 1310), ostatnio zmienione na mocy art. 4 Ustawy z dnia 22 marca 2023 r. (Federalny Dziennik Ustaw. I, s. 88).

uwagę, ponieważ poszukiwanie lub wydobycie zasobów mineralnych na wyżej wymienionych obszarach zostało już zakończone lub nie jest już konieczne.

do etapu 3 – częściowe otwarcie geotechnicznych obszarów zamkniętych

Zwłaszcza na obszarach byłych kopalni odkrywkowych węgla brunatnego dochodzi do zamykania na dużą skalę obszarów zwałowisk. W listopadzie 2025 r. całkowita powierzchnia zamknięta w obszarze odpowiedzialności Lausitzer und Mitteldeutschen Bergbau-Verwaltungsgesellschaft mbH (LMBV) w regionie planowania obejmuje ok. 11 230 ha, z czego ok. 7 666 ha to grunty²⁸. Ponadto dalsze obszary w regionie planowania są zamknięte na mocy ogólnego zarządzenia Saksońskiego Wyższego Urzędu Górniczego (SächsOBA)²⁹. Suma zamkniętych obszarów jest zatem większa niż wartość docelowa dla wyznaczenia obszarów priorytetowych wykorzystania energii wiatrowej. W styczniu 2024 roku na zgromadzeniu związku zaprezentowano Regionalnemu Związkowi Planowania wstępne koncepcje dotyczące planowanych działań zagęszczania na zwałowiskach wewnętrznych LMBV, które wskazują na potencjał dla wykorzystania energii wiatrowej na częściach dotychczas zamkniętych obszarów. Dotyczy to obszarów, na których w ciągu najbliższych 15-20 lat ma nastąpić zabezpieczenie zwałowisk wewnętrznych, oraz obszarów, na których w ciągu najbliższych 15-20 lat wprowadzić nie ma nastąpić zabezpieczenie zwałowisk wewnętrznych, ale na których użytkowanie jest już możliwe w ramach specjalnych wymogów geotechnicznych. Obszary te nie powinny być już z zasady ustalane jako obszary wykluczenia, ponieważ widoczna jest ich zasadnicza przydatność do wykorzystania energii wiatrowej. Obszary potencjalne realnie wynikające z tego otwarcia prawdopodobnie zmniejszą się bardzo ze względu na inne roszczenia o użytkowanie lub ostrzejsze restrykcje wynikające z ochrony przyrody, ale nadal można założyć znaczny potencjał dostępnych powierzchni.

Z drugiej strony, rekultywacja i zwolnienie nie są przewidywalne dla obszarów zwałowisk o powierzchni rzędu 1350 ha (kategoria "czerwona" według LMBV)³⁰. Są one nadal zdefiniowane jako obszary wykluczenia i dlatego nie są dostępne do wykorzystania energii wiatrowej.

Regionalny Związek Planowania zlecił sporządzenie "Opinii prawnej w sprawie włączenia geotechnicznych obszarów zamkniętych do terenów stanowiących podstawę do wyznaczania obszarów energii wiatrowej zgodnie z § 3 WindBG; § 4a SächsLPlG"³¹. Zaleca się w niej, aby obszary sklasyfikowane w grupie przypadków 3 (kategoria "czerwona") zostały wyłączone z rozpatrywanego obszaru, a tym samym (dalej) oznaczane były jako obszar wykluczenia. Ponadto obszary przypisane do grup przypadków 1 (krótkoterminowe zwolnienie i możliwość wykorzystania energii wiatrowej, w razie potrzeby po przeprowadzeniu oceny technicznego bezpieczeństwa statycznego w indywidualnych przypadkach) i 2 (średnioterminowe zwolnienie i zależne od środków rekultywacji) kwalifikują się do wyznaczenia jako obszary energii wiatrowej *"W przypadku obszarów typowo sklasyfikowanych w grupie przypadków (1) może być nawet możliwe bezwarunkowe wyznaczenie obszaru priorytetowego bez żadnych błędów rozważenia, jeśli na przykład na obszarach peryferyjnych obszaru ograniczonego geotechnicznie uwolnienie zależy wyłącznie od środków podjętych przez wykonawcę projektu lub środki zależne od stron trzecich będą miały miejsce w perspektywie*

²⁸ LMBV: Aktualne zamknięcia zwałowisk. Do pobrania pod adresem:: <https://www.lmbv.de/bergbaufolgen/bergschaeden-sperrungen/>, ostatni dostęp dnia 4 listopada 2025

²⁹ SächsOBA: Zarządzenia ogólne. Do pobrania pod adresem:: <https://www.oba.sachsen.de/allgemeinverfuegungen-4147.html>, ostatni dostęp dnia 21 grudnia 2023

³⁰ LMBV (2024): Prognoza rekultywacji zwałowisk wewnętrznych. Opracowanie przygotowane dla Regionalnego Związku Planowania w lutym 2024 roku

³¹ GÖTZE & MÜLLER-WIESENHAKEN Rechtsanwälte Partnerschaft (2024): Opinia prawna w sprawie włączenia geotechnicznych obszarów zamkniętych do terenów stanowiących podstawę do wyznaczania obszarów energii wiatrowej zgodnie z § 3 WindBG; § 4a SächsLPlG, projekt, Lipsk, stan na: luty 2024

krótkoterminowej (np. horyzont czasowy do końca 2027 r.)" Obszary sklasyfikowane w dwóch grupach przypadków 1 i 2 nie są już zatem z góry definiowane jako obszary wykluczenia.

do etapu 4 – otwarcie obszarów zastrzeżonych planu regionalnego ochrona krajobrazu kulturowego, ochrona gatunków i biotopów oraz zalesianie

W ramach drugiej kompleksowej aktualizacji planu regionalnego graficznie ustalone cele i zasady (w szczególności obszary zastrzeżone i priorytetowe), w przypadku których przy nakładaniu się z obszarami wykorzystania energii wiatrowej powstałyby konflikty użytkowania przestrzeni, zostały z góry ustalone jako miękkie strefy tabu. Wykluczenie wykraczające poza obszar priorytetowy także w odpowiednich obszarach zastrzeżonych odpowiadało przy tym wymogom nakazu zarządzania konfliktami w planowaniu.

Ze względu na wartość udziału obszarowego, którą należy osiągnąć dzięki tej częściowej aktualizacji, konieczne jest również częściowe otwarcie wcześniej wyłączonych obszarów. Dotyczy to obszarów zastrzeżonych ochrony krajobrazu kulturowego oraz ochrony gatunków i biotopów (o ile znajdują się one poza rezerwatami przyrody, powierzchniowymi pomnikami przyrody (FND), obszarami Natura 2000, obszarami chronionego krajobrazu, rezerwatem biosfery i parkiem przyrody Zittauer Gebirge), a także obszarów zastrzeżonych ochrona istniejących lasów i zalesianie.

Do etapu 5 - Otwieranie obszarów leśnych bez ustawowo przypisanej funkcji ochronnej bądź bez szczególnych funkcji ochronnych i rekreacyjnych

Prawdopodobnie największy potencjał do osiągnięcia regionalnej wartości udziału obszarowego w regionie planowania może wynikać z częściowego otwarcia obszarów leśnych. Na tym etapie otwierane są najpierw inne lasy o funkcjach użytkowych, a także ochronnych i rekreacyjnych w normalnym zakresie zgodnie z aktualnym kartowaniem funkcji lasu. Lasy te zostały jeszcze ustalone jako strefa miękkiego tabu w ramach drugiej kompleksowej aktualizacji, ponieważ poza lasami dostępne były wystarczające obszary pod budowę turbin wiatrowych w odniesieniu do celu wyznaczonego w drugiej kompleksowej aktualizacji.

Dla wykorzystania w ramach klauzuli elastyczności zgodnie z § 20 ustęp 3 SächsLPlG, potencjalnie odpowiednie obszary leśne pod budowę turbin wiatrowych (kategorie od A do C) zostały ocenione przez właściwe Saksońskie Ministerstwo na podstawie kartowania funkcji lasu³². W regionie planowania około 35 000 ha zostało sklasyfikowanych jako odpowiednie, 36 000 ha jako potencjalnie odpowiednie po indywidualnej ocenie, a około 94 000 ha jako nieodpowiednie. Obszary leśne istotne dla tego etapu otwarcia bez ustawowo przypisanych funkcji ochronnych lub bez specjalnych funkcji ochronnych i rekreacyjnych są sklasyfikowane jako "odpowiednie / bez stojących na przeszkodzie funkcji leśnych" (kategoria C - zielona) w tej ocenie.

³² SMEKUL: Przydatność lokalizacji na obszarach leśnych dla turbin wiatrowych zgodnie z §20 ust. 3 SächsLPlG. Dostępne na stronie: <https://luis.sachsen.de/energie/wea-wald-kategorien.html>, Stan: 26 kwietnia 2023

do etapu 6 – dalsze otwarcie lasów o funkcjach leśnych, bez specjalnego statusu ochronnego

Otwarcie to dotyczy głównie lasów, które w w/w ocenie zostały sklasyfikowane jako "wymagające indywidualnej miejscowej oceny konkretnego przypadku" (kategoria B - żółta). Natomiast lasy o specjalnej funkcji rekreacyjnej nie są jeszcze otwierane na tym etapie.

Do etapu 7 - Otwarcie obszarów obciążonych pierwotnie na obszarach chronionego krajobrazu o dużej powierzchni

Dzięki uzupełnieniu § 26 ustęp 3 BNatSchG budowa i eksploatacja turbin wiatrowych i związanych z nimi urządzeń pomocniczych nie jest zabroniona, jeżeli lokalizacja turbin wiatrowych znajduje się na obszarze energii wiatrowej zgodnie z § 2 punkt 1 WindBG. W rezultacie wyznaczenie obszarów priorytetowych do wykorzystania energii wiatrowej na terenie obszaru chronionego krajobrazu jest dopuszczalne nawet w przypadku sprzeczności z rozporządzeniami dotyczącymi obszarów chronionych. Zgodnie z prawem jedynym ograniczeniem jest to, że nie może dotyczyć to ani obszaru Natura 2000, ani obszaru wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa zgodnie z art. 11 Konwencji z dnia 16 listopada 1972 r. w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego³³. Jednak RPV nie zamierza całkowicie otworzyć wszystkich obszarów chronionego krajobrazu na ustalenie obszarów potencjalnych, ale tylko części dużych obszarów chronionego krajobrazu o powierzchni powyżej 200 ha. Jest to uzasadnione minimalną wielkością nowo wyznaczanych obszarów priorytetowych (20 ha) (patrz rozdział 3.3, obszary wykluczenia) oraz założeniem, że próg istotności dla naruszenia celu ochrony obszaru chronionego krajobrazu wynosi 10 procent obszaru. W związku z tym obszary chronionego krajobrazu o powierzchni mniejszej niż 200 ha są nadal z góry wykluczone. Na dużych obszarach chronionego krajobrazu o powierzchni 200 ha lub większej, otwarcie powinno mieć miejsce tylko na terenach o wysokim stopniu wcześniejszego obciążenia. Dotyczy to obszarów w odległości do 2000 m od zakładów przemysłowych, dużych czynnych kamieniołomów (każdy o powierzchni co najmniej 10 ha), autostrady A 4 (bez tunelu) oraz dwutorowej i zelektryfikowanej dolnośląskiej magistrali kolejowej (linia kolejowa Horka-Hoyerswerda-granica regionu).

do etapu 8 – otwarcie regionalnych ciągów zieleni, które mają wyłącznie znaczenie dla klimatu osiedli i/ lub ochrony wód

Celem planowania przestrzennego jest zabezpieczenie zwartych obszarów niezabudowanej przestrzeni w pobliżu osiedli o różnych funkcjach ekologicznych lub możliwościach rekreacyjnych na łonie przyrody poprzez ustalenie regionalnych ciągów zieleni. Regionalne ciągi zieleni muszą być zatem wolne od zabudowy w sensie osadnictwa i innych użytkowań, które są sprzeczne z ich funkcją (patrz cel 2.2.1.8 LEP 2013). W celu ustalenia regionalnych ciągów zieleni w drugiej kompleksowej aktualizacji uwzględniono tylko tereny otwarte (z wyjątkiem małych obszarów leśnych o powierzchni < 50 ha).

Konieczne jest otwarcie regionalnych ciągów zieleni w celu osiągnięcia łącznie wystarczającego potencjału gruntów dla wykorzystania energii wiatrowej. Otwarte powinny zostać jednak tylko te regionalne ciągi zieleni, które mają znaczenie wyłącznie dla klimatu osiedli i/ lub ochrony wód. Są to

³³ Federalny Dzienniki Ustaw 1977 II S. 213, 215

obszary ochrony wrażliwych gleb o wysokim naturalnym potencjale funkcjonalnym dla ochrony wody pitnej w pobliżu ważnych zasobów wód podziemnych i powierzchniowych (ochrona wód), a także obszary o wysokiej potrzebie ochrony otwartej przestrzeni z klimatologicznego punktu widzenia (klimat osiedli). Zgodnie z tabelą 5.6-1 w drugiej kompleksowej aktualizacji (uzasadnienie celu 5.6.1, s. 107), te regionalne ciągi zieleni są już zasadniczo zgodne z planowaniem energii wiatrowej związanym z projektem. Zgodność ta została teraz rozszerzona na ustalenie obszarów priorytetowych wykorzystania energii wiatrowej.

do etapu 9 - otwarcie lasów o specjalnej funkcji rekreacyjnej o intensywności II stopnia

„Las o specjalnej funkcji rekreacyjnej służy rekreacji w sensie medycznym, odpoczynkowi na łonie przyrody i doświadczaniu przyrody przez turystów. Atrakcyjność takiego lasu opiera się zasadniczo na szczególnych cechach przyrodniczych, wartości doświadczenia, dostępności i obecności obiektów rekreacyjnych.”³⁴

Ze względu na tę szczególną funkcję zarówno dla lokalnej rekreacji, jak i dla turystyki blisko natury, las ten nie zostanie otwarty już w szóstym etapie, ale dopiero w dziewiątym. Ponadto nie wszystkie lasy o specjalnej funkcji rekreacyjnej mają zostać otwarte, ale tylko te obszary poziomu II, które są odwiedzane w mniejszym stopniu przez turystów (liczba i częstotliwość odwiedzających w szczytowych dniach odwiedzin (gęstość odwiedzających) od 1 do 10 odwiedzających/ha i dzień).

6.2 Lista obszarów wykluczenia

Z uwzględnieniem wszystkich etapów otwarcia przedstawionych w rozdziale 6.1 wynikają niżej podane obszary wykluczenia niniejszej częściowej aktualizacji.

a) Interesy ochrony przed immisjami

- Tereny osadnicze
 - Osady w zwartej zabudowie (§ 34 BauGB)
 - Zatwierdzone/ zrealizowane plany zabudowy (bez miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z obszarami specjalnymi dla wykorzystania energii wiatru)
 - Działki rekreacyjne, pola campingowe
 - Ogródki działkowe
 - Zabudowa mieszkaniowa na terenach zewnętrznych łącznie ze statutami obszarów zewnętrznych zgodnie z § 35 ustęp 6 BauGB
 - Cmentarze na terenach zewnętrznych
- Składowiska na terenach zewnętrznych
- Osady w zwartej zabudowie zgodnie z § 34 BauGB z zabudową mieszkaniową, obszary budowlane wymagające ochrony zgodnie z prawem ochrony przed immisjami (istniejące, zatwierdzone lub zaawansowane plany) na cele mieszkaniowe zgodnie z §§ 2-6a BauNVO, rekreacyjne (obszary specjalne zgodnie z § 10 BauNVO jak domki rekreacyjne, letniskowe i pola kempingowe), turystyczne (inne tereny specjalne zgodnie z § 11 BauNVO jak tereny

³⁴Państwowe Zakłady Leśne Saksonii (2010): Kartowanie funkcji lasu - Zasady i procedury inwentaryzacji szczególnych funkcji ochronnych i rekreacyjnych lasu w Saksonii, s. 52.

turystyczne i noclegowe, oraz obszary mieszane zabudowy noclegowej lub letniskowej z jednej strony oraz stałej zabudowy mieszkaniowej z drugiej) z odległością 1.000 m

- Uzdrowiska, szpitale i zakłady opieki (inne obszary specjalne zgodnie z § 11 BauNVO), tereny czysto mieszkaniowe oraz istniejące szpitale i zakłady opieki poza obszarami zabudowanymi z odstępem 1200 m
- Zabudowa mieszkaniowa (zabudowa jednorodzinna, osiedle rozproszone) na terenach zewnętrznych (§ 35 BauGB), w tym statuty terenów zewnętrznych zgodnie z § 35 (6) BauGB z odstępem 600 m
- Działki rekreacyjne, letniskowe i pola kempingowe niezabezpieczone w planach zabudowy, a także ogródki działkowe i cmentarze na terenach zewnętrznych z odstępem 600 m
- Tereny aktywizacji gospodarczej (§ 8 BauNVO) z odstępem 300 m

b) Interes ochrony przyrody i krajobrazu

- Rezerваты przyrody zgodnie z § 23 BNatSchG z odstępem 75 m
- Powierzchniowe pomniki przyrody (FND) zgodnie z § 28 BNatSchG i § 18 SächsNatSchG z odstępem 75 m
- Obszary Narodowego Dziedzictwa Przyrodniczego (NNE)
- Park przyrody Zittauer Gebirge
- Strefy 1 i 2 Rezerwatu Biosfery Oberlausitzer Heide- und Teichlandschaft z odstępem 75 metrów
- Obszary Natura 2000 (obszary siedliskowe i ptasie) z odstępem 75 m
- Obszary chronionego krajobrazu o powierzchni mniejszej niż 200 ha
- Obszary chronionego krajobrazu o powierzchni od 200 ha, w tym wszystkie podobszary położone dalej niż 2000 m od autostrady A 4 (naziemnej, bez tunelu), Magistrali Dolnośląskiej (linia kolejowa granica D/PL - Horka - Hoyerswerda - granica Saksonii/Brandenburgii) większych zakładów przemysłowych i czynnych kamieniołomów (> 10 ha każdy)
- Specyficzne interesy ochrony gatunków:
 - strefy w pobliżu występowania lęgów zagrożonych kolizją i wrażliwych na zakłócenia gatunków ptaków zgodnie z rozdziałem 1 załącznika 1 (do § 45b ustęp 1-5) BNatSchG z dodatkowym odstępem 75 m
 - Obszary priorytetowe dla migracji ptaków (regionalnie ważne osie migracji ptaków lub korytarze migracji ptaków zgodnie z mapą "Wielkoskalowa nadrzędna sieć biotopów i regionalne pasy zieleni" 2. GF)

c) Interesy ochrony wód

- Obszary zalewowe HQ 100 zgodnie z § 76 WHG i § 72 ust. 2 SächsWG
- Strefa zakazu zabudowy przy federalnych drogach wodnych i wodach pierwszego rzędu, a także zbiornikach wodnych o powierzchni większej niż 1 ha w odległości 50 m od linii brzegowej, inne wody w odległości 10 m od linii brzegowej (pas brzegowy)
- Obszary ochrony wód ustanowione w sposób prawnie wiążący, strefy I i II

d) Interesy wydobywania surowców

- Zatwierdzone plany eksploatacji zgodnie z prawem górniczym i zatwierdzone obszary wydobywania surowców:

Kopalnie odkrywkowe luźnych skał klastycznych

Kamieniołomy z odstępem 200 m

e) Interesy obronności

- Poligon wojskowy Górne Łużyce
- Strefa ochronna obiektu obronnego Döbern (powiat Spree-Neisse) - 5 000 m wokół punktu obrotu anteny
- Planowana baza Bundeswehry Bernsdorf, koszary i lokalny poligon (koszary dodatkowo z odstępem 1000 m)

f) Interesy tras transportowych i prawa ruchu lotniczego

- Istniejące autostrady federalne, a także autostrady zatwierdzone w planach lub w budowie z odstępem 115 m oraz drogi federalne, krajowe i powiatowe w odległości 95 m
- Tory dedykowanych linii kolejowych z odstępem 150 m
- Pasy startowe i lądowania lotnisk (lotniska, lądowiska i lotniska szybowcowe) oraz:
Port lotniczy Drezno w promieniu 4000 metrów od punktu odniesienia lotniska
Ustalone obszary kontroli zabudowy zgodnie z § 17 nr 1 i nr 2 LuftVG dla lądowisk Görlitz i Rothenburg/Görlitz oraz specjalnych lądowisk Klix i Nardt
Lądowisko w Butzen - obszar łącznie z drugą powierzchnią horyzontalną nadal obowiązującego terenu ograniczeń budowlanych "klasy A" byłej NRD
Lądowisko Kamenz - obszar łącznie z powierzchnią horyzontalną nadal obowiązującego terenu ograniczeń budowlanych "klasy A" byłej NRD
- Trasy między obowiązkowym punktem meldowania dla ruchu lotniczego z widocznością ECHO (Δ) przy skrzyżowaniu A4(E40)/droga krajowa 95 (na północny wschód od Leppersdorf) a portem lotniczym w Dreźnie z 1000 m po lewej i prawej stronie tej trasy oraz 2-kilometrowym buforem wokół obowiązkowego punktu meldowania
- Obszary ochrony systemu urządzeń kontroli ruchu lotniczego zgodnie z § 18a ust. 1a - Obszar w obrębie parametru "r" (promień pierwszego cylindra)

g) Interesy infrastruktury technicznej

- Istniejące napowietrzne linie wysokiego napięcia (> 45 kV) i stacje transformatorowe, które uzyskały pozwolenie na budowę lub są w trakcie budowy, łącznie z kolejowymi liniami napowietrznymi 110 kV i stacje transformatorowe z odstępem 120 m od osi trasy po obu stronach
- Radiowa stacja pomiarowa Federalnej Agencji Sieci w gminie Markersdorf w promieniu 2000 m

- System radarów meteorologicznych niemieckiej służby meteorologicznej w Dreźnie (port lotniczy) w promieniu 5000 metrów
- Podziemne laboratorium Niemieckiego Centrum Astrofizyki (DZA) w promieniu 15 km wokół punktu środkowego obszaru obserwacji

h) Interesy ochrony lasów

- Las o następującej ustawowej i szczególnej funkcji:
 - Las chroniący glebę zgodnie z § 29 ustęp 1 SächsWaldG
 - Las ochronny zgodnie z § 29 ust. 2 SächsWaldG (las chroniący wodę, instalacje, klimat, przed emisjami i hałasem)
 - Komórka naturalnego lasu i obszar chroniony pokryty lasem zgodnie z § 29 ustęp 3 SächsWaldG
 - Las o szczególnej funkcji zachowania genów
 - Zbiory leśnego materiału rozmnożeniowego i plantacje nasienne zgodnie z § 4 FoVG
 - Las służącym celom badawczym i nauce
 - Las rekreacyjny zgodnie z § 31 SächsWaldG
 - Las cmentarny
 - Pozostałości lasów w słabo zalesionym regionie
 - Las o specjalnej funkcji rekreacyjnej (poziom I)
- Lasy pozostawione naturalnemu rozwojowi (NWE10)

i) Interesy ochrony zabytków

- Obiekt światowego dziedzictwa "Park Mużakowski" z buforem 5,000 m

j) Inne interesy sektorowe

- Długoterminowe geotechniczne obszary zamknięte - górnicze obszary ograniczonego użytkowania LMBV (kategoria „czerwona”) lub obszary zagrożenia określone w ogólnym rozporządzeniu w sprawie środków zapobiegania zagrożeniom przez Saksoński Wyższy Urząd Górniczy zgodnie z SächsHohlrVO.

k) Interesy gospodarki przestrzennej

Wszystkie poniższe ustalenia są nadal definiowane jako obszary wykluczenia, ponieważ nie są zasadniczo zgodne z wykorzystaniem energii wiatrowej, a RPV nie zamierza ich otwierać w rozumieniu § 249 ustęp 5 BauGB.

- Obszar priorytetowy trasy / obszar zastrzeżony korytarz budowy nowej drogi zgodnie z LEP 2013 (ustalenie mapa 4) z odstępem 100 m
- Obszar wydobywania węgla brunatnego, chyba że podlega 2. etapowi otwarcia
- Obszar priorytetowy ochrona gatunków i biotopów
- Obszar priorytetowy ochrona krajobrazu kulturowego

- Obszar zastrzeżony/ priorytetowy Wydobycie surowców (w przypadku złóż skał litych dodatkowo w odległości 200 m)
- Obszar priorytetowy ochrona istniejącego lasu
- Obszar priorytetowy zalesianie
- Obszar priorytetowy/ zastrzeżony rekreacja wraz z buforem 1000 m na obszarach przydatnych dla ofert noclegowych
- Obszar priorytetowy retencja
- Obszar zastrzeżony/ priorytetowy Lokalizacje technicznej ochrony przeciwpowodziowej
- Regionalne ciągi i cezury zieleni mające znaczenie dla:
 - Krajobrazu miejscowości
 - Oddziaływania krajobrazu
 - Rekreacji przyrodniczej w pobliżu osiedli
 - Ochrony gatunków i biotopów oraz związku biotopów
- Obszary wielkopowierzchniowego nadrzędnego związku biotopów zgodnie z mapą "Wielkopowierzchniowy nadrzędny związek biotopów i regionalne pasy zieleni" Drugiej kompleksowej aktualizacji planu regionalnego, jeżeli nie dotyczą ich etapy otwarcia.
- Obszar priorytetowy/ zastrzeżony dla celów komunikacyjnych (komunikacyjne późniejsze wykorzystanie linii kolejowych, trasy i korytarze budowy nowych dróg oraz trasy budowy dróg rowerowych) z odstępem 100 m
- Obszar priorytetowy obronność

Minimalna powierzchnia obszarów priorytetowych dla wykorzystania energii wiatrowej nadal wynosi 20 ha. W związku z tym wszystkie potencjalne obszary mniejsze niż 20 ha są również uważane za wykluczone z planowania regionalnego. Wyjątki mają zastosowanie do potencjalnych obszarów, które znajdują się blisko siebie (również przekraczając granicę regionalną, jeśli RPV są znane z planowania w sąsiednich regionach) i znajdują się w odległości mniejszej niż 600 m od siebie. Są one rozpatrywane razem pod kątem ich wielkości.

Istotne **szczególne regulacje** dla koncepcji planu wynikają z ustawowej elastyczności dla komunalnego planowania przestrzennego oraz w ramach procedur odstępstw od celów (ZAV). Z jednej strony istnieją uproszczenia dla samorządów w kontekście planów zagospodarowania przestrzennego zgodnie z § 245e ust. 5 BauGB. Do dnia 31 grudnia 2027 r. gmina może wyznaczyć obszar energii wiatrowej zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o energetyce wiatrowej również wtedy, jeżeli wyznaczenie nie jest zgodne z celem planowania przestrzennego, chyba że cel ten jest obszarem priorytetowym dla zastosowań lub funkcji, które są niezgodne z energią wiatrową. Z drugiej strony, indywidualne projekty energetyki wiatrowej mogą być zatwierdzane w uproszczony sposób zgodnie z § 20 ustęp 3 SächsLPlG poprzez procedurę odstępstwa od celów zintegrowaną z postępowaniem ws. kontroli emisji. Jeśli odpowiednie gminne plany zagospodarowania przestrzennego zostały zatwierdzone lub ZAV związane z projektem zostały pozytywnie zakończone, są one również oceniane jako potencjalne obszary i ustalane jako VRG wykorzystania energii wiatrowej, niezależnie od nakładających się obszarów wykluczenia planowania regionalnego i bez dalszej indywidualnej oceny.

Po odjęciu obszarów wykluczonych i uwzględnieniu wyżej wymienionych gminnych planów zagospodarowania przestrzennego i projektów z ZAV, istnieją łącznie 72 potencjalne obszary o łącznej powierzchni około 13 940 ha. Odpowiada to około 3,1% powierzchni regionu. Oznacza to, że do późniejszej indywidualnej oceny dostępny jest wystarczająco duży potencjał obszaru, aby osiągnąć istotny dla tego planu regionalny cel wynoszący 1,3%.

7 Indywidualna ocena potencjalnych obszarów

Poszczególne potencjalne obszary podlegają szczegółowej ocenie w kolejnym kroku. W tym procesie interesy wykorzystania energii wiatrowej są ustalane w odniesieniu do konkretnych istniejących konkurencyjnych użytkowań i funkcji. Oprócz konkurujących ze sobą interesów, które nie mogą zostać rozpatrzone za pomocą ogólnych obszarów wykluczenia, na tym etapie uwzględniane są również interesy promujące i koncentrujące projekty.

Chociaż analiza porównawcza przydatności innych obszarów w obszarze planowania nie jest już wymagana³⁵, wynikiem oceny indywidualnej była regionalna kategoryzacja potencjalnych obszarów lub części potencjalnego obszaru wg różnych kategorii (od kategorii 1 (zawsze wyznaczaj jako VRG) do kategorii 4 (wyznaczenie nie wchodzi w rachubę ze względu na wyraźne sprzeczne interesy). W przypadku celu pośredniego, który ma zostać osiągnięty za pomocą tego planu (1,3% obszaru regionu), uwzględnione zostaną tylko obszary sklasyfikowane jako kategoria 1 oraz, jeśli będzie to uzupełniająco wymagane, obszary sklasyfikowane jako kategoria 2.

Potencjalne obszary niewyznaczone jako VRG wykorzystania energii wiatrowej lub ich podobszary nie są związane z wiążącymi skutkami. Wiążące są tylko VRG.

Ocena indywidualna i późniejszy planistyczny wybór VRG do ustalenia zostały zintegrowane z:

- aspektami ochrony gatunkowej gatunków wrażliwych na energię wiatrową
- strefami buforowymi wokół obszarów ochrony przyrody
- interesami ochrony zabytków i archeologicznymi
- interesami ochrony krajobrazu/ aspektami estetycznymi krajobrazu
- interesami obronności, ruchu lotniczego i infrastruktury technicznej
- Interesami gmin i komunalnym planowaniem przestrzennym
- innymi interesami włączonymi do oceny dla danego obszaru, łącznie z interesami prywatnymi
- interesami planowania przestrzennego

Oprócz wyżej wymienionych interesów, wynik oceny indywidualnej uwzględnia również inne aspekty określone w zasadzie 5.1.5 LEP, których nie można było jeszcze uwzględnić w poprzednich etapach pracy. Odnosi się to do pierwotnego obciążenia technologicznego krajobrazu oraz bliskości obszarów przemysłowych i działalności gospodarczej jako kryteriów przemawiających za projektem, możliwości zasilania sieci (możliwe tylko w ograniczonym zakresie, jeśli są poparte informacjami od operatorów sieci), zainteresowanie repoweringiem istniejących turbin i lokalnej akceptacji turbin wiatrowych. W odniesieniu do kryterium pierwotnej presji technogennej na krajobraz, szczególną wagę przywiązuje się do zachowania lub rozszerzenia VRG/EG już ustalonych w 2 GF.

Sekwencja etapów otwarcia wymieniona w rozdziale 6.1 "Konieczność otwarcia dotychczasowych stref tabu" została również uwzględniona w ocenie indywidualnej. Z wyznaczenie VRG w ramach

³⁵ BVerwG, postanowienie z dnia 16.07.2025 - 4 BN 36.24 - [ECLI:DE:BVerwG:2025:160725B4BN36.24.0], nr na marginesie 10

"Lasu o specjalnej funkcji rekreacyjnej o intensywności II stopnia" (= 9. Etap otwarcia) można w dużej mierze zrezygnować w wyniku indywidualnej oceny.

7.1 do aspektów ochrony gatunków

Ocena aspektów ochrony gatunków została znacznie uproszczona. Nowelizacja BNatSchG³⁶ ustaliła ostatecznie w załączniku 1, które gatunki ptaków lęgowych są uważane za zagrożone kolizją. W tym celu zdefiniowano specyficzne dla gatunków obszary bliskie i obszary oceny wokół miejsc lęgowych, które są stosowane na terenie całych Niemiec. Obszary bliskie są uważane za obszary wykluczenia; dalej idące indywidualne oceny dla tego planu zasadniczo odnoszą się do centralnych obszarów oceny poszczególnych gatunków.

Ponadto w ocenie indywidualnej uwzględniono pomoce robocze Saksonii dotyczące ochrony gatunków³⁷. Uzupełniając do federalnej ustawy o ochronie przyrody zawierają one odpowiednie stwierdzenia i wartości odległości dla gatunków ptaków, które są szczególnie wrażliwe na zakłócenia, a także dla nietoperzy.

7.2 do stref buforowych wokół obszarów chronionych

Odpowiednie uwzględnienie obszarów chronionych obejmuje również wszelkie niezbędne strefy buforowe wokół tych obszarów. Nie ma wprowadzić konkretnie zdefiniowanej ochrony dla terenów graniczących z obszarami chronionymi. Niemniej jednak kwestię tę można ocenić jako część koncepcji planowania regionalnego, badając potencjalne obszary indywidualnie dla każdego przypadku. Decydującym czynnikiem dla indywidualnej oceny jest konkretny cel ochrony obszarów lub, w przypadku obszarów Natura 2000, wiążące cele ochrony, które są regulowane w odpowiednich rozporządzeniach i z których, w indywidualnych przypadkach, może również wynikać ochrona środowiska lub wymóg rozważenia odnośnie do terenów wokół obszaru chronionego. W przypadku terenów wokół obszarów chronionych indywidualna ocena jest przeprowadzana zgodnie ze strefami oddziaływania określonymi w prognozie oddziaływania na środowisko dla potencjalnie znaczących negatywnych oddziaływań VRG wykorzystania energii wiatrowej na interesy ochrony FFB 4 i FFB 5. Jeśli wstępna ocena oddziaływania na obszary Natura 2000 wskaże, że konieczna będzie pogłębiona ocena oddziaływania, obszar nie zostanie wyznaczony jako VRG.

7.3 do aspektów ochrony zabytków i obiektów archeologicznych

Krajowy Urząd Ochrony Zabytków Saksonii opracował dla RPV ocenę potencjalnych obszarów pod względem ich wartości dla dziedzictwa kulturowego³⁸. Dla "obszarów o dużym narażeniu zabytków", które zostały przekazane za pomocą danych GIS zdefiniowano z fachowego punktu widzenia organu ds. zabytków te części potencjalnych obszarów, dla których należy założyć, że wzniesienie turbin wiatrowych będzie miało znaczące negatywne oddziaływanie na zabytek kultury. W regionie planowania Górne Łużyce-Dolny Śląsk zidentyfikowano dwadzieścia zabytków kultury, w tym

³⁶ Federalna Ustawa o ochronie przyrody z dnia 29 lipca 2009 r. (Federalny Dziennik Ustaw I s. 2542), ostatnio zmieniona na mocy art. 48 Ustawy z dnia 23 października 2024 r. (Federalny Dziennik Ustaw. I, s. 323).

³⁷ <https://www.natur.sachsen.de/arbeitshilfen-artenschutz-windenergie-30671.html>, ostatni dostęp dnia 11 listopada 2025

³⁸ Ocena konserwatorska potencjalnych obszarów energetyki wiatrowej (częściowa aktualizacja energia wiatrowa, Górne Łużyce - Dolny Śląsk), stan na 15.01.2025 (nieopublikowana)

wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO Herrnhut oraz niemiecką część polsko-niemieckiego Parku Mużakowskiego, również obiekt Światowego Dziedzictwa UNESCO. Oceny te zostały w dużej mierze uwzględnione w indywidualnej ocenie, w wyniku której trzy VRG zostały wyznaczone pomimo ich częściowej lokalizacji na "obszarze o dużym narażeniu zabytków" (części VRG EW 1 Leuba, EW 15 Großdrebritz, EW 39 na wschód od Ottendorf-Okrilla). W przypadku tych VRG w prognozie oddziaływania na środowisko częściowego planu regionalnego wskazuje się na potencjalnie znaczące narażenie interesu ochrony KS 1 "Architektoniczne zabytki kultury".

Opracowanie udostępnione przez Krajowy Urząd Archeologiczny Saksonii³⁹ zawiera dane GIS „szczególnie wartych zachowania” zabytków archeologicznych. Spośród prawie trzech tysięcy zabytków archeologicznych w regionie planowania wybrano 32 obszary, które specjalistyczny organ uważa za "szczególnie warte zachowania". W wyniku indywidualnej oceny żaden z tych 32 obszarów nie pokrywa się z VRG.

7.4 do aspektów ochrony krajobrazu/estetyki krajobrazu

Do tego interesu należy otoczenie wież obserwacyjnych i punktów widokowych o znaczeniu regionalnym z powiązanymi z nimi osiami widokowymi oraz oddziaływanie turbin wiatrowych na formy ukształtowania terenu charakteryzujące krajobraz. Indywidualna ocena jest ograniczona do punktów widokowych o znaczeniu regionalnym (z wieżami obserwacyjnymi i bez nich) oraz form ukształtowania terenu, które charakteryzują krajobraz (por. aneks 2 do Rozdziału 5.2 drugiej ogólnej aktualizacji).

Otoczenie podlegające ocenie nie jest określone w ryczałtowo, ale jest oceniane indywidualnie dla każdego przypadku. Relacje wizualne z punktów widokowych lub form ukształtowania terenu, które charakteryzują krajobraz, odgrywają tutaj główną rolę, na którą mogą mieć wpływ wysokie pionowe i ruchome struktury, takie jak turbiny wiatrowe. Znaczące negatywne skutki są tym bardziej prawdopodobne, im bliżej potencjalnego obszaru znajduje się punkt widokowy lub forma ukształtowania terenu, która charakteryzuje krajobraz i nie jest osłonięta naturalnymi przeszkodami wizualnymi (np. lasem). RPV zdaje sobie sprawę, że w szczególności ocena aspektów estetycznych jest zawsze w pewnym stopniu subiektywna. W szczególności analiza ponadlokalna (regionalna) może ograniczyć ten wpływ, ale nie całkowicie go wykluczyć. W przeciwieństwie do oceny w aspekcie uprzywilejowania turbin wiatrowych na mocy prawa budowlanego, gdzie istotne byłoby dopiero zeszpecenie krajobrazu, stopień negatywnego oddziaływania można również ustalić na niższym poziomie w kontekście tej indywidualnej oceny, aby nie wyznaczać potencjalnego obszaru jako VRG. Niemniej jednak waga tego interesu w szczególności pokazuje, że częściowa aktualizacja wymaga wyznaczenia znacznie większego całkowitego obszaru VRG niż w poprzednich procedurach planowania.

Sprzyjające czynniki obejmują wcześniejsze obciążenia przez istniejące turbiny wiatrowe i inne budowle (np. obszary przemysłowe), aktywne, wielkoobszarowe kopalnie odkrywkowe (węgla brunatnego) lub lokalizację w krajobrazie pokopalnianym.

³⁹ Krajowy Urząd Archeologiczny Saksonii w Dreźnie, Zabytki archeologiczne szczególnie warte zachowania, stan na grudzień 2024 r. (niepublikowane)

7.5 do interesów obronności, ruchu lotniczego i infrastruktury technicznej

W odniesieniu do interesów obronności ocena indywidualna obejmowała zakres, w jakim obszary ograniczeń lotów ED-R 76A-D mogą zostać narażone w pobliżu poligonu wojskowego Oberlausitz, oprócz tras samolotów Bundeswehry. *"Jednym z celów ustanowienia obszaru ograniczeń lotów jest zabezpieczenie ruchu lotniczego związanego z poligonem wojskowym i uniknięcie związanych z tym zagrożeń. Takie zagrożenia mogą być również powodowane przez konstrukcje sięgające wysokości, na której tego rodzaju ruch lotniczy jest dozwolony zgodnie z ogólnymi lub specjalnymi przepisami. Wskazuje to przynajmniej na zagrożenie dla wojskowego ruchu lotniczego ze strony turbin wiatrowych o zwykłej wysokości, jeśli ta przestrzeń powietrzna jest faktycznie wykorzystywana z pewną regularnością do lotów koszących".*⁴⁰

Ponadto istnieją również ograniczenia poza obszarem ochronnym obiektu obronnego Döbern, który w niniejszym planie jest ustalony jako obszar wykluczenia zgodnie z § 2 ustawy o obszarach ochronnych⁴¹.

W związku z planowaną budową nowej bazy Bundeswehry w pobliżu Bernsdorf, teren koszar na południowy wschód od miejscowości Straßgräbchen i preferowana lokalizacja lokalnego poligonu na południe od B 97 w kierunku Hoyerswerda pozostaną wolne. Na tych obszarach nie ma jednak potencjalnych obszarów.

Ponieważ RPV nie otrzymało jeszcze konkretnej oceny potencjalnych obszarów w pobliżu poligonu Oberlausitz od właściwego Federalnego Urzędu Infrastruktury, Ochrony Środowiska i Usług Bundeswehry, ocena indywidualna opiera się w dużej mierze na wcześniejszych szacunkach i ocenach projektu znanych RPV, dokonanych przez urząd federalny.

Interesy ruchu lotniczego dotyczą oceny poza wewnętrznymi częściami obszarów kontroli zabudowy wykorzystywanych jako obszary wykluczenia lub przeniesionych obszarów ograniczeń budowy. Poza tymi obszarami, interesy bezpieczeństwa lotniczego i interesy wykorzystania energii wiatrowej muszą być rozważone w ramach oceny indywidualnej. Co do zasady, ustalenie VRG wykorzystania energii wiatrowej jako ostatecznej decyzji w zakresie planowania przestrzennego na obszarze kontroli zabudowy jest sprzeczne z ustaleniami planowania sektorowego. Wyjątki mogą jednak wystąpić w szczególności wtedy, gdy wysokości osiągnęte przez turbiny wiatrowe nie przekraczają odpowiednich wysokości konstrukcyjnych (podlegających zatwierdzeniu) dla danej lokalizacji. Można również założyć, że nowoczesne, wysokowydajne turbiny wiatrowe mogą być realizowane w obszarze strefy podejściowej i wylotowej oddalonej od lotniska/lądowiska, zwłaszcza

⁴⁰ Wyższy Sąd Administracyjny NRW, 14. Sentencja wyroku z dnia 16.02.2024 - 22 D 150/22.AK, https://nrwe.justiz.nrw.de/ovgs/ovg_nrw/j2024/22_D_150_22_AK_Urteil_20240216.html, ostatni dostęp dnia 10 listopada 2025

⁴¹ Ustawa o obszarach ochronnych w zmienionej wersji opublikowanej w Federalnym Dzienniku Ustaw, część III, § 54-2, ostatnio zmieniona art. 11 ustawy z dnia 13 maja 2015 r. (BGBl. I S. 706).

na obszarach peryferyjnych⁴². W związku z tym wyznaczono VRG EW 25 na wschód od Baruth i EW 17 Vierkirchen / Hartha.

Strefy ochronne obiektów kontroli ruchu lotniczego dotyczą większych obszarów niż promienie zdefiniowane jako strefy wyłączenia. Turbiny wiatrowe, które mają zostać wzniesione na tych obszarach, wymagają specjalnej oceny w odniesieniu do możliwej ingerencji w urządzenia kontroli ruchu lotniczego, przy czym specjalna ocena jest przeprowadzana dopiero w ramach procedury zatwierdzania związanej z projektem⁴³.

Inne aspekty ruchu lotniczego obejmują w szczególności lotniska modelarskie z licencją operacyjną wydaną przez Dyрекcję Krajową Saksonii (zatwierdzone tereny do obsługi modeli samolotów zgodnie z § 21a ust. 1 Kodeksu ruchu lotniczego (LuftVO)). Ponieważ na lotniskach modelarskich można zasadniczo przekroczyć wysokość lotu ponad 100 m, należy ocenić potencjalnie znaczący konflikt między tymi dwoma użytkowaniem. Dla lotnisk modelarskich nie istnieją strefy kontroli zabudowy lub podobne, więc ocena musi być przeprowadzana indywidualnie dla każdego przypadku.

W szczególności planowane naziemne trasy kablowe (np. dla linii wysokiego napięcia) zostały uwzględnione w ocenie indywidualnej jako kolejne interesy infrastruktury technicznej. Z drugiej strony, w przypadku tras podziemnych potencjalne konflikty na niewielką skalę mogą zostać rozwiązane w ramach precyzyjnej lokalizacji turbin wiatrowych podczas planowania związanego z projektem.

7.6 do interesów gmin i komunalnego planowania przestrzennego

W odniesieniu do tych kwestii sprawdzono, co zostało zaprezentowane w odniesieniu do potencjalnych obszarów w planach zagospodarowania przestrzennego i czy sporządzono plany zabudowy. Zgodnie z § 249 ustęp 5 BauGB, RPV, jako odpowiedzialny organ planistyczny, nie jest związany sprzecznymi prezentacjami w planach zagospodarowania przestrzennego przy wyznaczaniu obszarów energii wiatrowej, o ile jest to konieczne do osiągnięcia celu regionalnego podobozaru. Niemniej jednak prezentacje te zostały uwzględnione w celu uwzględnienia całościowego planowania przestrzennego gmin, w szczególności w odniesieniu do gruntów budowlanych. W szczególności interesy te zostały uwzględnione w indywidualnej ocenie odnośnie do planów zabudowy, które były już opracowywane. W związku z tym interesy wykorzystania energii wiatrowej zostały odsunięte na dalszy plan dla kilku potencjalnych obszarów lub ich części.

Z drugiej strony, interesy te zostały wykorzystane jako pozytywne kryterium na korzyść wykorzystania energii wiatrowej, jeśli RPV wiedział o komunalnej procedurze planowania przestrzennego dla specjalnego obszaru budownictwa lub specjalnego obszaru na potencjalnym obszarze. Ponadto pozytywnym kryterium jest to, że gmina wyraziła zgodę na budowę turbin

⁴² por. Fraunhofer IEE, Bosch & Partner GmbH (2023): Analiza potencjału terenów lądowej energetyki wiatrowej w Dolnej Saksonii - raport końcowy. s. 43,

https://www.umwelt.niedersachsen.de/download/213074/Flaechenpotenzialanalyse_fuer_Windenergie_an_Land_in_Niedersachsen_Endbericht.pdf, ostatni dostęp: dnia 11 listopada 2025.

⁴³ https://www.baf.bund.de/DE/Themen/Flugsicherungstechnik/Anlagenschutz/anlagenschutz_node.html, ostatni dostęp dnia 10 listopada 2025

wiatrowych na potencjalnym obszarze. Dotyczyło to również zgody osiągniętej przed ogłoszeniem przetargu na dzierżawę państwowych obszarów leśnych przez przedsiębiorstwo państwowe Sachsenforst⁴⁴. Zostało to uwzględnione w VRG EW 24 na północny wschód od Bernsdorf i EW 36 na północny zachód od jeziora Scheibe-See.

7.7 do innych interesów włączonych do oceny dla danego obszaru, łącznie z interesami prywatnymi

Ocena obejmuje:

- Interesy górnicze (bieżące procedury planistyczne operacyjnego zgodnie z prawem górniczym, własność kopalni, zezwolenia zgodnie z prawem górniczym)
- Interesy turystyki (np. Uwzględnienie dalszego rozwoju Pojezierza Łużyckiego i innych obszarów istotnych dla rekreacji i turystyki, rekreacji krajobrazowej w bezpośrednim sąsiedztwie szlaków turystycznych)
- jeśli dostępne, bardziej konkretne oceny/szacunki przeprowadzone przez LMBV mbH i Wyższy Urząd Górniczy w odniesieniu do geotechnicznych obszarów zamkniętych
- bezpośrednia bliskość istniejących lub planowanych obszarów przemysłowych i aktywizacji gospodarczej oraz stacji transformatorowych jako czynniki sprzyjające
- bieżące postępowania w ramach BImSchG dotyczące budowy turbin wiatrowych

Inne prywatne interesy, które nie są jeszcze znane RPV, mogą wynikać z uwag otrzymanych podczas procesu udziału społeczeństwa w projekcie planu.

7.8 do aspektów planowania przestrzennego

Aspekty planowania przestrzennego obejmują w szczególności unikanie otaczania miejscowości i interesy wynikające z wdrażania innych postanowień planu regionalnego. Obejmuje to w szczególności zachowanie "obszarów wolnych od restrykcji" dla dalszego rozwoju osadnictwa gmin w ramach zadań przypisanych im przez planowanie przestrzenne. W szczególności dotyczy to na przykład, możliwości rozwoju miejscowości centralnych i gmin ze specjalną funkcją gospodarczą.

Unikanie otaczania miejscowości stanowi również aspekt planowania przestrzennego. *"Otoczenie miejscowości może wystąpić, gdy osiedla są otoczone przez duże, przylegające do siebie farmy wiatrowe lub przez kilka pojedynczych farm wiatrowych. Szkodliwy efekt zamknięcia występuje, jeśli osiedle jest otoczone turbinami wiatrowymi w taki sposób, że są one wizualnie postrzegane jako wyraźnie widoczne, wizualnie zamknięte tło, które otacza obszar osiedla*

- *w taki sposób, że otaczający krajobraz w bezpośrednim sąsiedztwie nie może być już doświadczany bez zakłóceń technicznych i jest nieproporcjonalnie dominowany,*
- *turbiny wiatrowe zdominują krajobraz z lub w pobliżu osiedla i*

⁴⁴ <https://www.sbs.sachsen.de/windenergie.html>, ostatni dostęp dnia 10 listopada 2025

- *z punktu widzenia osiedla i jego funkcji mieszkalnych, sąsiedzkich i rekreacyjnych daje to wrażenie "zamknięcia" i "opresyjnego" postrzegania przestrzeni."*⁴⁵

Metodologia oceny opisana w tej ekspertyzie została zastosowana werbalno-argumentacyjnie w ocenie indywidualnej i tylko dla odpowiednich podobszarów, w których istnieją duże indywidualne potencjalne obszary i/lub wyraźne nagromadzenie kilku potencjalnych obszarów w pobliżu osiedli. Dotyczy to obszarów między Niesky, Rothenburg/O.L. i Görlitz, a także między Görlitz, Herrnhut i Zittau. W wyniku oceny zrezygnowano z wyznaczenia wielu VRG lub znacznie zmniejszono ich rozmiar w porównaniu z potencjalnymi obszarami.

Ponieważ plany zagospodarowania przestrzennego sąsiednich obszarów planistycznych muszą być skoordynowane zgodnie z § 7 ust. 2 zd. 3 ROG, ocena indywidualna uwzględnia również obowiązujące lub opracowywane ustalenia sąsiednich planów zagospodarowania przestrzennego (plan regionalny dla Doliny Górnej Łaby / Rudaw Wschodnich i Łużyc-Sprewaldu, plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego i dolnośląskiego, zasady zagospodarowania przestrzennego kraju libereckiego i usteckiego).

⁴⁵ UmweltPlan GmbH na zlecenie Ministerstwa Energii, Infrastruktury i Cyfryzacji Meklemburgii-Pomorza Przedniego (wydawca) (2021). Ekspertyza "Otoczenie miejscowości turbinami wiatrowymi". Aktualizacja ekspertyzy z roku 2013, s.2

8 Wynik indywidualnej oceny i weryfikacja osiągnięcia regionalnego celu obszaru częściowego

Po zakończeniu oceny indywidualnej uzyskano następującą kwalifikację (kategoryzację) obszarów potencjalnych:

Kategoria 1 - około 5 560 ha

Kategoria 2 - około 779 ha

Kategoria 3 - około 5 540 ha

Kategoria 4 - około 2 061 ha

Wielkość potencjalnych obszarów sklasyfikowanych w kategorii 1 nie jest zatem wystarczająca do osiągnięcia celu regionalnego dla obszaru częściowego. Z tego powodu około 400 ha potencjalnych obszarów sklasyfikowanych jako kategoria 2 musiało zostać uwzględnionych przy wyznaczaniu VRG.

W wyniku selekcji planistycznej wyznaczono łącznie 40 obszarów priorytetowych wykorzystania energii wiatrowej o łącznej powierzchni ok. 5 965,5 ha. Dwa z tych obszarów priorytetowych są ustalone z warunkiem repoweringu (patrz cel 6.4.3) i dlatego nie mogą być wliczane (do czasu realizacji) do osiągnięcia regionalnego celu obszaru częściowego.

Okolo 3 411 ha VRG znajduje się w obrębie lasów. Odpowiada to około 57% powierzchni wszystkich VRG. Z kilkoma wyjątkami można jednak uniknąć wyznaczania obszarów VRG wykorzystania energii wiatrowej w lasach o specjalnej funkcji rekreacyjnej (poziom intensywności II). Oznacza to, że otwarcie tych obszarów leśnych (etap otwarcia 9), które mają niższy priorytet pod względem sekwencji etapów otwarcia opisanych w rozdziale 6.1, jest realizowane.

Pozostałe 38 kwalifikujących się obszarów priorytetowych obejmuje łączną powierzchnię ok. 5 887,1 ha (58 871 471 m²). Regionalny cel obszaru częściowego o powierzchni 5 859,1 ha (58 590 870 m²) istotny dla tego planu został tym samym przekroczony o ok. 28 ha, a wytyczna planowania na poziomie kraju związkowego zgodnie z § 4a ust. 2 zdanie 2 SächsLPlG jest realizowana.

Niniejsza weryfikacja nie zastępuje ustaleń, które mają zostać podjęte przez najwyższy organ planowania przestrzennego i planowania kraju związkowego w decyzji zatwierdzającej zgodnie z § 5 ust. 1 zdanie 2 WindBG, ale ma na celu zapewnienie wsparcia merytorycznego.

9 Uzasadnienie ustaleń tekstowych dotyczących wykorzystania energii wiatru

do celu 6.4.1

Tym celem "regulacja dotycząca wirnika na zewnątrz" jest wiążąco ustalana dla wszystkich obszarów priorytetowych (VRG) dla wykorzystania energii wiatrowej w tym planie. W węższym znaczeniu nie jest to cel planowania przestrzennego z odpowiadającą mu treścią regulacyjną planowania przestrzennego, ale postanowienie deklaratywne, którego konieczność wynika z ustawy o energetyce wiatrowej.

"Regulacja dotycząca wirnika na zewnątrz" odpowiada wymogom § 4 ustęp 3 WindGB dotyczącym kwalifikowalności obszarów do regionalnego celu i oznacza, że rotor turbiny może wystawać poza granicę odpowiedniego VRG. Jednak wszystkie części turbiny wiatrowej, które wchodzi w kontakt z gruntem, w tym fundament, muszą być w całości zlokalizowane na terenie VRG, aby ograniczyć wpływ zamknięcia nawierzchni do VRG. Należy zauważyć, że skala planu regionalnego wynosi 1:100 000 zgodnie z regulacją ustawową zawartą w § 4 ustęp 3 ustawy o planowaniu przestrzennym (SächsLPlG)⁴⁶, co skutkuje wyznaczeniem obszaru, ale nie poszczególnych działek. Jedynym celem tego ustalenia jest zapewnienie, że VRG może być w pełni zaliczone do udziału obszarowego, który ma być zapewniony zgodnie z § 4 ustęp 3 WindBG.

do celu 6.4.2

Ani prawo federalne, ani krajowe nie zawiera zakazu, zgodnie z którym obszary energii wiatrowej nie mogą zawierać ograniczeń wysokości. Wytyczne planistyczne dotyczące wysokości turbin są zatem zasadniczo dopuszczalne.

Jednak zgodnie z § 4 ustęp 1 WindBG obszary wyznaczone w planach, które weszły w życie po 1 lutego 2023 r. i zawierają przepisy dotyczące wysokości budowli, nie mogą być wliczane do wartości udziału obszarowego. Obszary priorytetowe wykorzystania energii wiatrowej wyznaczone w regionie planowania są zatem ustalone bez ograniczeń wysokości, aby spełnić wymóg kwalifikowalności do wartości udziału obszarowego (§ 4 ustęp 3 WindBG).

"Zasadniczo możliwa jest konkretyzacja priorytetowego obszaru planowania regionalnego w zakresie planowania przestrzennego. Obowiązuje tu zasada: Konkretyzacja bez udaremniania. Obszary priorytetowe są ustalone w planie regionalnym w celu osiągnięcia odpowiedniej wartości udziału obszarowego. W przypadku ustalenia obszarów energii wiatrowej z ograniczeniami wysokości, obszary te nie mogą być wliczane do wartości udziału obszarowego zgodnie z sekcją § 4 ustęp 1 zdanie 5 WindBG. Na obszarze priorytetowym ustalonym w planie regionalnym, przedstawienie planu

⁴⁶Ustawa o planowaniu przestrzennym kraju związkowego z dnia 11 grudnia 2018 (Saksoński Dziennik Ustaw i Rozporządzeń s. 706), ostatnio zmieniona art. 1 ustawy z dnia 10 września 2025 (Saksoński Dziennik Ustaw i Rozporządzeń S. 350).

*zagospodarowania przestrzennego lub określenie limitów wysokości zgodnie z § 1 ust. 4 BauGB nie jest dostosowane do celów planowania przestrzennego ...*⁴⁷

Cel 6.4.2 reguluje zatem wyłączenie limitów wysokości dla obszarów priorytetowych określonych w niniejszym planie w ramach komunalnego planowania zagospodarowania przestrzennego. Ma to na celu zapewnienie, że wszystkie obszary priorytetowe wyznaczone w tej częściowej aktualizacji mogą zostać zaliczone na poczet wartości udziału obszarowego, który ma zostać osiągnięty.

Cel ten nie obejmuje jednak limitów wysokości, które są określone jako przepisy pomocnicze w ramach procedury zatwierdzania związanej z projektem lub jeśli organ zatwierdzający zatwierdzi turbinę wiatrową o wysokości odbiegającej od wniosku.

do celu 6.4.3

ROG definiuje w § 7 ustępie 1 zdaniu 2 odpowiednie uprawnienie na poziomie prawa federalnego: *"Można ustalić, że niektóre sposoby użytkowania i funkcje przestrzeni są przeznaczone tylko na określony czas lub od lub do wystąpienia określonych okoliczności."* RPV korzysta z tej opcji i ustala odpowiednie VRG dla repoweringu z warunkiem, że wykorzystanie do budowy nowych turbin wiatrowych jest dozwolone tylko wtedy, gdy odpowiednie przypisane stare turbiny poza VRG zostały już zdemontowane lub są rozbierane w ramach przesuniętego repoweringu.

Sąd Administracyjny w Dreźnie wyraźnie potwierdził ustalenie takiego celu w drugiej ogólnej aktualizacji planu regionalnego Górnych Łużyc i Dolnego Śląska (wyrok z dnia 21 listopada 2024 r. - 3 K 1962/20). *"Związkowi planowania nie brakuje kompetencji do wydania odpowiedniej regulacji. Zgodnie z § 7 ustęp 1 zdanie 2 ROG w planach zagospodarowania przestrzennego ustalić można, że określone użytkowanie lub funkcje przestrzeni przewidziane są tylko na ustalony okres czasu lub od lub do wystąpienia określonych okoliczności. Ta możliwość ustaleń obejmuje również repowering (Naczelny Sąd Administracyjny Szlezwik Holsztyn, wyrok z dnia 7 czerwca 2023 - 5 KN 42/21 - nr na marginesie 101 w odniesieniu do Runkel, w: Spannowsky/Runkel/Goppel, Raumordnungsgesetz, 2. wydanie 2018, § 7 nr 21)." (tamże, strona 13, akapit 2).*

Regionalny Związek Planowania jest świadomy tego, że obszary priorytetowe objęte tym warunkiem nie mogą być obecnie wliczane do wartości udziału obszarowego: *"Wiele przemawia za tym, że obszary priorytetowe podlegające temu warunkowi mogą być wliczane do celu 2% wtedy, gdy warunek zostanie faktycznie spełniony, a obszary zostaną "otwarte" na realizację turbin wiatrowych."*⁴⁸

Zasadniczo *"w perspektywie średnioterminowej plany dotyczące zmiany lokalizacji jako całość są wątpliwe. Zasadniczo możliwe jest jedynie połączenie ogólnych ryczałtowych krajowych regulacji*

⁴⁷ Pomoc robocza do wdrażania ustawy o zwiększeniu i przyspieszeniu rozbudowy lądowych elektrowni wiatrowych (tzw. lądowej ustawy wiatrowej) (pomoc robocza wiatr na lądzie), przyjęta przez Komisję Ekspertów ds. Urbanistyki oraz Komisja Prawa i Procedur Konferencji Ministrów Gospodarki Przestrzennej w dniu 3 lipca 2023 r., pkt 2, s. 17. Do pobrania pod adresem: <https://www.bundeswirtschaftsministerium.de/Redaktion/DE/Downloads/A/arbeitshilfe-wind-an-land-gesetz.html>, ostatni dostęp dnia 21 sierpnia 2025

⁴⁸ GÖTZE & MÜLLER-WIESENHAKEN Rechtsanwälte Partnerschaft (2024c): Opinia prawna w sprawie możliwości wyznaczenia VRG wykorzystania energii wiatrowej pod warunkiem, że inne turbiny wiatrowe poza VRG wykorzystania energii wiatrowej zostaną zdemontowane i możliwości zaliczania do celów obszarowych zgodnie z WindBG, stan na listopad 2024, s. 3

dotyczących minimalnej odległości (...) i ustaleń dotyczących zmiany lokalizacji dla określonych byłych terenów. Ponadto, pomimo regulacji ustawowych, które zastępują planowanie, plan dotyczący zmiany lokalizacji może stanowić zachętę do zmiany innych lokalizacji. Jeżeli mimo istniejących ograniczeń plan mają zakładać zmiany lokalizacji, to są ku temu możliwości takie same, jak dotychczas. Planowanie przestrzenne łączące przeznaczenie terenu dla nowych obiektów ze starymi lokalizacjami za pomocą warunkowego połączenia może opierać się na art. 7 ust. 1 zd. 2 ROG, zgodnie z którym można zastrzec, "że określone przeznaczenie i funkcje terenu są przewidziane tylko na określony czas lub od lub do wystąpienia określonych okoliczności". Jeśli użytkowanie obszaru repoweringu z rezygnacją z jednej lub więcej istniejących lokalizacji ma być jak najbardziej atrakcyjne, należy zwrócić szczególną uwagę na to, aby turbina repoweringowa mogła zostać uruchomiona w czasie, gdy istniejąca turbina nie została jeszcze wycofana z eksploatacji lub nawet zdemontowana, unikając w ten sposób kosztownej luki."⁽⁴⁹⁾

Krajowe przepisy dotyczące minimalnej odległości dla turbin wiatrowych w sensie zniesienia przywilejów istnieją w Kraju Związkowym Saksonii w § 84 ust. 2 SächsBO⁵⁰. Wszystkie istniejące stare turbiny, których dotyczy cel 6.4.3, znajdują się w obszarze pozbawionym przywilejów. Ustalenie ma na celu stworzenie ukierunkowanej i związanej z obszarem zachęty do demontażu tych turbin wiatrowych, które nie są już uważane za projekty uprzywilejowane w rozumieniu § 35 ust. 1 pkt 5 Kodeksu budowlanego ze względu na regulację w § 84 ust. 2 SächsBO w przypadku repoweringu w tej samej lokalizacji.

Repowering starych elektrowni wiatrowych w tej samej lokalizacji prowadziłby tutaj poza tym z powodu małych odległości od osiedli do znacznych zakłóceń i naruszeń interesów mieszkańców, a tym samym do problemów z akceptacją przedsięwzięcia. Akceptację tę można zwiększyć budując nowe elektrownie wiatrowe wprawdzie przestrzenie w pobliżu terenów z istniejącymi już zakłóceniami krajobrazu, jednak w większej odległości od osiedli.

Jest możliwe, ale nie jest jednak konieczne, aby rozbiórka starych elektrowni wiatrowych była powiązana proceduralnie z budową nowych. Oznacza to, że wystarczy, aby właściciel pozwolenia na istniejącą turbinę wiatrową zgodnie z § 15 ustę 3 ustawy BImSchG zgłosił zamiar zaprzestania eksploatacji turbiny wiatrowej (zgłoszenie wyłączenia z eksploatacji lub deklaracja o rezygnacji operatora starej turbiny z obowiązującego pozwolenia) i zamiar rozbiórki turbiny wiatrowej we właściwym organie ochrony przed immisją. Wniosku o pozwolenie na budowę nowej elektrowni oraz o rozbiórkę nie musi więc składać ta sama osoba. Demontaż starego systemu nie musi być jeszcze przeprowadzony, ale musi być przewidywalny w wyniku regulacji lub zobowiązań umownych lub odpowiedniego dodatkowego postanowienia w zezwoleniu.

⁴⁹ Wegner, N., & Benz, S. (2023). Praktyczny przewodnik po repoweringu w planowaniu regionalnym i komunalnym (Niemcy. Federalna Agencja Środowiska, red.). Federalna Agencja Środowiska. <https://doi.org/10.60810/openumwelt-2391>, s. 25 i kolejne

⁵⁰ SächsBO [Saksoński Kodeks Budowlany] w wersji ogłoszenia z dnia 11 maja 2016 r. (Saksoński Dziennik Ustaw i Rozporządzeń s. 186), zmieniony ostatnio artykułem 1 ustawy z dnia 01 marca 2024 r. (Saksoński Dziennik Ustaw i Rozporządzeń s. 169).

Ustalono graficznie następujące obszary VRG wykorzystywania energii wiatrowej z warunkiem rozbiórki konkretnie określonych starych turbin wiatrowych:

- EW_{Rep} **52 Schlegel** - obszar VRG znajduje się na północny wschód od obszaru skrzyżowania dróg powiatowych K 8617 i K 8631 pomiędzy dzielnicami Dittelsdorf i Schlegel miasta Zittau. Powierzchnia ok. 33 ha i układ przestrzenny VRG EW_{Rep} 52 Schlegel pozwalają na montaż czterech turbin wiatrowych. Ustalenie jako VRG może być uzasadnione tylko wtedy, gdy budowa turbin wiatrowych jest powiązana z jednoczesnym demontażem istniejącej w minimalnej odległości około 1,5 km od VRG EW_{Rep} 52 Schlegel turbiny wiatrowej na zachód od Dittelsdorf bądź pojedynczej turbiny znajdującej się około 200 metrów na północ od VRG. Zgodne z wolą planowania regionalnego jest połączenie budowy kolejnych elektrowni wiatrowych w tym obszarze częściowym z rozbiórką istniejących elektrowni, aby unikać przeciążenia krajobrazu (otoczenie elementu tworzącego krajobraz "Dolina Nysy" o bardzo wysokiej wartości dla krajobrazu) oraz otoczenia osiedli (szczególnie Dittelsdorf i Wittgendorf). Poza tym uwzględnia się posiadane informacje o planach po stronie polskiej, które mają na celu budowę licznych elektrowni wiatrowych. W zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Bogatynia⁵¹ na mapie "Plan zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Bogatynia" przedstawiono kilka obszarów na północ od elektrowni Turów z oznaczeniem "Granice obszarów, na których dopuszcza się użytkowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW oraz odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW". Oprócz systemów fotowoltaicznych, biogazu i biomasy, dozwolone systemy wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii mogą również wyraźnie obejmować turbiny wiatrowe. Ponieważ plany dotyczące turbin wiatrowych o znaczeniu transgranicznym muszą być również brane pod uwagę przy ustalaniu VRG i w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, decyzja na korzyść tego VRG może być uzasadniona tylko wtedy, gdy inne istniejące turbiny wiatrowe zostaną zdemontowane.

Starostwo Powiatowe w Görlitz prowadzi procedurę wydawania zezwoleń na podstawie przepisów dotyczących kontroli emisji na budowę łącznie 5 turbin wiatrowych w ramach tego VRG. Postępowanie to jest zintegrowane z postępowaniem odstąpienia od celu na podstawie § 20 ustęp 3 SächsLPlG, ponieważ budowa nowych turbin wiatrowych jest planowana bez demontażu starych turbin. Postępowanie nie zostało jeszcze zakończone w momencie przygotowywania projektu planu. Wniosek o odstąpienie od celów został uznany za niedopuszczalny z punktu widzenia planowania przestrzennego decyzją zgromadzenia RPV. Ocena ta jest również utrzymywana dla tego postępowania planistycznego. Po zakończeniu postępowania o wydanie pozwolenia na podstawie prawa o kontroli emisji można przeprowadzić ponowną ocenę zgodnie ze specjalną regulacją dotyczącą pozytywnie zakończonych postępowań odstąpienia od celów (patrz uzasadnienie, rozdział 3.3, przedostatni akapit).

⁵¹ Uchwała Nr VII/49/24 w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Bogatynia z dnia 29 sierpnia 2024 r., <https://bip.bogatynia.pl/kategorie/249-studium-uwarunkowan-i-kierunkow-zagospodarowania-przestrzennego-miasta-i-gminy-bogatynia/artykuly/313-uchwala-nr-vii4924-w-sprawie-uchwalenia-zmiany-studium-uwarunkowan-i-kierunkow-zagospodarowania-przestrzennego-miasta-i-gminy-bogatynia?lang=PL>

- **EW_{Rep} 54 Bernstadt** – Ten VRG o powierzchni ok. 45 ha graniczy na północy (oddzielony jedynie linią wysokiego napięcia 380 kV i odpowiednim buforem) z VRG EW 2 Bernstadt. Pomiędzy VRG EW_{Rep} 54 a miejscowością Bernstadt znajduje się łącznie 6 turbin wiatrowych, z których żadna nie znajduje się na VRG ze względu na odległość mniejszą niż 1000 metrów od osiedli. Te turbiny wiatrowe zostały zbudowane w 2002 roku i dlatego nadają się wkrótce do repoweringu. W związku z tym, że w przypadku pięciu z sześciu istniejących turbin nie jest możliwy repowering w obecnych lokalizacjach ze względu na przepisy § 84 SächsBO i odległości od osiedli zastosowane jako strefa wyłączenia w tym planie, VRG/EG EW_{Rep} 54 stanowi dogodną ofertę w pobliżu, ale w większej odległości od miejscowości Bernstadt.

10 Obszary przyspieszenia

10.1 Wyznaczenie obszarów przyspieszenia

Następujące obszary priorytetowe są również obszarami przyspieszenia w rozumieniu § 28 ust. 2 ustawy o gospodarce przestrzennej (ROG):

- EW 1 Leuba
- EW 2 Bernstadt
- EW 3 Ostritz - Süd
- EW 4 Schanzberg bei Oberseifersdorf
- EW 5 Mittelherwigsdorf / Eckartsberg
- EW 16 Charlottenhof
- EW 18 Sohland a. R.
- EW 19 Großhennersdorf
- EW 21 Thonberg
- EW 31 Bernstadt - Russen
- EW_{Rep} 52 Schlegel (tylko w połączeniu z celem 6.4.3)
- EW_{Rep} 54 Bernstadt ((tylko w połączeniu z celem 6.4.3)

Zasady dotyczące skutecznych środków łagodzących w obszarach przyspieszenia zgodnie z § 28 ustęp 4 ROG są zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko.

10.2 Uzasadnienie wyznaczenia obszarów przyspieszenia

Dla obszarów priorytetowych o łącznej powierzchni ok. 903,3 ha spełnione są, wg dostępnych RPV danych, wymogi dla dodatkowego wykazania jako obszar przyspieszenia.

Zgodnie z § 28 ustęp 2 ROG, obszary priorytetowe dla energetyki wiatrowej muszą być również wyznaczone jako obszary przyspieszenia dla lądowej energetyki wiatrowej, chyba że znajdują się one w jednym z poniższych obszarów:

1. Obszary Natura 2000, rezerваты przyrody, parki narodowe oraz strefy podstawowe i konserwacyjne rezerwatów biosfery zgodnie z federalną ustawą o ochronie przyrody lub
2. Obszary o istotnym w skali kraju występowaniu co najmniej jednego europejskiego gatunku ptaków narażonego ekspansją energetyki wiatrowej zgodnie z § 7 ust. 2 pkt 12 federalnej ustawy o ochronie przyrody, gatunku wymienionego w załączniku IV do dyrektywy 92/43/EWG lub gatunku wymienionego w rozporządzeniu zgodnie z § 54 ust. 1 pkt 2 federalnej ustawy o ochronie przyrody; obszary te można określić na podstawie

istniejących danych dotyczących występowania gatunków lub szczególnie odpowiednich siedlisk.

Wyznaczenie obszarów przyspieszenia dla lądowej energetyki wiatrowej i ustanowienie zasad dotyczących środków łagodzących odbywa się zgodnie z § 28 ustęp 5 ROG w ramach niniejszej częściowej aktualizacji planu regionalnego.

Obszar przyspieszenia może być wyznaczony tylko w połączeniu z obszarem priorytetowym dla wykorzystania energii wiatrowej. Nie każdy obszar priorytetowy staje się obszarem przyspieszenia. Magazyny energii zgodnie z § 6b ust. 1 nr 3 WindBG nie są uwzględniane w wyznaczaniu obszarów energii wiatrowej w niniejszym planie. W obszarach przyspieszenia uproszczenia dotyczące zezwoleń zgodnie z § 6b ustęp 2 WindBG mają zastosowanie do kolejnego poziomu projektu. Odsyła się uzupełniając również do § 6b ustęp 2 zdanie 4 WindBG, zgodnie z którym uproszczenia nie mają zastosowania, jeśli projekt może mieć znaczący wpływ na środowisko innego państwa lub jeśli inne państwo, na które projekt może mieć znaczący wpływ, chce uczestniczyć w postępowaniu. Nie można tego wykluczyć dla obszaru objętego planem ze względu na wspólne granice z Rzeczpospolitą Polską i Republiką Czeską.

Zalecenie dotyczące uchwały i sprawozdanie Komisji Środowiska, Ochrony Klimatu, Ochrony Przyrody i Bezpieczeństwa Jądrowego (16. komisja) w sprawie projektu ustawy grup parlamentarnych CDU/CSU i SPD - druk nr 21/568 - Projekt ustawy o wdrożeniu wymogów dyrektywy (UE) 2023/2413 w odniesieniu do procedur udzielania zezwoleń na mocy federalnej ustawy o kontroli immisji i federalnej ustawy o gospodarce wodnej, o zmianie federalnej ustawy o drogach wodnych, o zmianie ustawy o zapotrzebowaniu na tereny pod energetykę wiatrową oraz o zmianie federalnego kodeksu budowlanego (druk nr 21/797 Bundestag - 21. kadencja)⁵² zawiera następujące uzasadnienie wyjaśniające (s. 60, pkt 4 (§ 28 ROG, ust. 2):

"Słowo "dodatkowo" wyjaśnia, że wyznaczenie jako obszaru priorytetowego i obszaru przyspieszenia to odrębne ustalenia planistyczne. Termin "wyznaczenie obszarów przyspieszenia" wyjaśnia również, że nie jest to ustalenie w rozumieniu prawa planowania przestrzennego, tj. ani obszar priorytetowy, ani obszar zastrzeżony, ani cel, ani zasada planowania przestrzennego. Wynika to z faktu, że nie istnieją ani wymogi prawne dotyczące takich ustaleń w zakresie planowania przestrzennego zgodnie § 7 ustęp 2, ani konsekwencje prawne takich ustaleń zgodnie z § 4; w szczególności, że względu na obowiązkowe wyznaczenie obszarów przyspieszenia, na obszarze energii wiatrowej nie ma miejsce ważenie sprzecznych interesów, jeżeli spełnione są wymogi ust. 2. Wyznaczenie zgodnie z § 28 ust. 2 jest raczej aktem prawnym opartym wyłącznie na art. 15c dyrektywy (UE) 2018/2001, którego skutkami prawnymi są wyłącznie ułatwienia na poziomie zezwoleń zgodnie z § 6b ustawy o zapotrzebowaniu na tereny pod energetykę wiatrową."

Podczas gdy w odniesieniu do obszarów chronionych wymienionych w punkcie 1 (obszary Natura 2000, rezerваты przyrody, parki narodowe oraz strefy podstawowe i konserwacyjne rezerwatów biosfery zgodnie z federalną ustawą o ochronie przyrody) mogą być stosowane wyraźne rozgraniczenia oparte na obowiązujących rozporządzeniach w sprawie obszarów chronionych, a

⁵² <https://dserver.bundestag.de/btd/21/007/2100797.pdf>

ponadto niniejszy plan regionalny nie wyznacza żadnych VRG wykorzystania energii wiatrowej na tych obszarach (obszary wyłączone), Regionalny Związek Planowania jest zależny od opracowań przyrodniczych właściwych organów ochrony przyrody Kraju Związkowego Saksonii w zakresie ustalania "obszarów o znaczącym w skali kraju występowaniu" podanych w punkcie 2. Znaczenie w skali kraju związkowego może zostać obiektywnie określone wyłącznie przez organ kraju związkowego.

Stwierdza to wspomniane wyżej uzasadnienie do ustawy (s. 61): *"Są to na przykład centra koncentracji, miejsca występowania, lęgowiska i żerowiska, kolonie i inne skupiska narażonych gatunków. Władze planistyczne mają merytoryczny margines oceny przy określaniu tych obszarów. Można wziąć pod uwagę istniejące koncepcje stworzone w celu planowania wyznaczania obszarów energii wiatrowej, na przykład w celu identyfikacji obszarów priorytetowych i centrów koncentracji."*

Na zlecenie Saksońskiego Urzędu ds. Środowiska, Rolnictwa i Geologii (LfULG) stworzono podstawy ochrony gatunkowej dla planowania regionalnego w Saksonii⁵³. Obejmują one między innymi specjalistycznie opracowane centra koncentracji dużych gatunków ptaków: bielika, kani rudej i kani czarnej, a także centra koncentracji wrażliwych na energię wiatrową gatunków nietoperzy. Centra koncentracji trzech gatunków ptaków szponiastych są interpretowane przez RPV w rozumieniu uzasadnienia do ustawy jako obszary o występowaniu znaczącym w skali kraju związkowego (lbV).

SMUL/LfULG dostarczył RPV listę gatunków wraz z odpowiadającymi im kryteriami znaczącego występowania w skali kraju (patrz Tabela 1) oraz odpowiednie inne dane dotyczące występowania w celu ustalenia znaczącego w skali kraju związkowego występowania gatunków nietoperzy wrażliwych na energię wiatrową i innych gatunków narażonych ekspansją energii wiatrowej. Dane te zostały skonkretyzowane przez RPV poprzez połączenie ich z odpowiednim użytkowaniem siedlisk specyficznym dla gatunku (przy użyciu rekordu danych CORINE Land Cover 5 ha (CLC5 2018)⁵⁴), a w niektórych przypadkach poprzez zastosowanie specyficznych dla gatunku promieni oddziaływania i obszarów testowych dla znaczącego w skali kraju występowania tych gatunków. Przeprowadzono kontrolę wiarygodności dla poszczególnych VRG na podstawie aktualnych zdjęć lotniczych. W przypadku istniejących wcześniejszych obciążeń turbinami wiatrowymi i/lub szczegółowych ustaleń z procedur związanych z projektem, znaczące w skali kraju występowanie zostało zinterpretowane na korzyść obszaru przyspieszenia.

⁵³ Förderverein Sächsische Vogelschutzwarte Neschwitz e.V. und hochfrequent - Meisel & Roßner GbR na zlecenie LfULG: Raport końcowy z umowy o dzieło 62-Z701/23 - ustalenie obszarów zgodnie z ustawą o zapotrzebowaniu na tereny pod energetykę wiatrową - Opracowanie zasad ochrony gatunków dla planowania regionalnego w Saksonii, stan na: 10 maja 2024

⁵⁴<https://gdz.bkg.bund.de/index.php/default/open-data/corine-land-cover-5-ha-stand-2018-clc5-2018.html>, ostatni dostęp dnia 3 listopada 2025

Nazwa systematyczna	Polska nazwa	Identyfikacja jako obszaru z występowaniem o znaczeniu krajowym (IbV)	Znaczenie dla VRG
<i>Cricetus cricetus</i>	Chomik europejski	nie dotyczy, brak znaczącego występowania w skali kraju w regionie planowania	
<i>Musccardinus avellanarius</i>	Orzesznica leszczynowa	wszystkie miejsca występowania	
<i>Nyctalus noctula</i>	Borowiec wielki	Centra koncentracji w przypadku narażenia lasu	EW 7, EW 8, EW 9, EW 17, EW 25, EW 39
<i>Pipistrellus nathusii</i>	Karlik większy	Centra koncentracji w przypadku narażenia lasu	EW 7, EW 25, EW 30, EW 39
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Karlik malutki	Centra koncentracji w przypadku narażenia lasu	EW 9, EW 23, EW 39
<i>Nyctalus leisleri</i>	Borowiec leśny	Centra koncentracji w przypadku narażenia lasu	
<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Karlik drobny	Centra koncentracji w przypadku narażenia lasu	
<i>Vespertilio murinus</i>	Mroczak posrebrzany	nie dotyczy, brak znaczącego występowania w skali kraju w regionie planowania	
<i>Eptesicus serotinus</i>	Mroczek późny	Centra koncentracji	EW 7, EW 9, EW 11, EW 23, EW 24, EW 25, EW 27, EW 35, EW 37
<i>Eptesicus nilssonii</i>	Mroczek pozłocisty	Centra koncentracji	
<i>Barbastella barbastellus</i>	Mopek zachodni	Centra koncentracji w przypadku narażenia lasu	EW 6, EW 7, EW 9, EW 11, EW 12, EW 13, EW 17, EW 20, EW 23, EW 24, EW 25, EW 26, EW 27, EW 29, EW 30, EW 33, EW 34, EW 35, EW 36, EW 37, EW 38
<i>Hypsugo savii</i>	Przymroczek Saviego	nie dotyczy, brak znaczącego występowania w skali kraju w regionie planowania	
<i>Cerambyx cerdo</i>	Kozioróg dębosz	nie dotyczy, brak znaczącego występowania w skali kraju w regionie planowania	
<i>Cucujus cinnaberinus</i>	Zgniotek cynobrowy	Wszystkie miejsca występowania w przypadku narażenia drzewostanów łącznie z buforem 100 m	
<i>Osmoderma eremita et bamabita</i>	Pachnica dębowa, pachnica próchniczka	Wszystkie miejsca występowania w przypadku narażenia drzewostanów łącznie z buforem 100 m	
<i>Bufo calamita</i>	Ropucha paskówka	Wszystkie miejsca występowania w przypadku narażenia kompleksów małych zbiorników wodnych łącznie z buforem 100m i terenów z wysokim udziałem gleby o niewykształconym profilu (piasku/żwiru)	EW 29, EW 34
<i>Bufo viridis</i>	Ropucha zielona	Wszystkie miejsca występowania w przypadku narażenia kompleksów małych zbiorników wodnych łącznie z buforem 100m i terenów z wysokim udziałem gleby o niewykształconym profilu (piasku/żwiru)	
<i>Coronella austriaca</i>	Gniewosz plamisty	Wszystkie miejsca występowania w przypadku narażenia większych zbliżonych do naturalnych kompleksów biotopów na terenie otwartym	EW 29, EW 34, EW 39
<i>Maculinea nausithous</i>	Modraszek nausithous	Wszystkie miejsca występowania w przypadku narażenia użytków zielonych	

Nazwa systematyczna	Polska nazwa	Identyfikacja jako obszaru z występowaniem o znaczeniu krajowym (IbV)	Znaczenie dla VRG
<i>Maculinea teleius</i>	Modraszek telejus	Wszystkie miejsca występowania w przypadku narażenia użytków zielonych	
<i>Lycaena dispar</i>	Czerwończyk nieparek	Wszystkie miejsca występowania w przypadku narażenia użytków zielonych	
Występowanie ptaków lęgowych			
<i>Falco subbuteo</i>	Kobuz	Wszystkie miejsca występowania na siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie”	EW 15, EW 30
<i>Gallinago gallinago</i>	Kszyk	Wszystkie miejsca występowania na siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie”	EW 6, EW 10, EW 11, EW 28, EW 30
<i>Tetrao tetrix</i>	Cietrzew	Wszystkie miejsca występowania na siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie”	
<i>Pandion haliaetus</i>	Rybołów	Wszystkie miejsca występowania na siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie”	EW 12, EW 14, EW 17, EW 25, EW 28, EW 30, EW 35, EW 37
<i>Vanellus vanellus</i>	Czajka	Występowanie w siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie” w przypadku narażenia pól, użytków zielonych	EW 14, EW 17, EW 28, EW 30
<i>Circus cyaneus</i>	Błotniak zbożowy	Wszystkie miejsca występowania na siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie”	EW 9, EW 30
<i>Grus grus</i>	Żuraw	Występowanie w siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie” w przypadku narażenia lasów, stref załadowienia nad wodami	EW 6, EW 7, EW 10, EW 11, EW 12, EW 15, EW 23, EW 25, EW 27, EW 28, EW 30, EW 34, EW 37, EW 39
<i>Botaurus stellaris</i>	Bąk	Występowanie w siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie” w przypadku narażenia stref załadowienia nad wodami	
<i>Circus aeruginosus</i>	Błotniak stawowy	Wszystkie miejsca występowania na siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie”	EW 7, EW 10, EW 11, EW 15, EW 17, EW 25, EW 29, EW 30, EW 36, EW 37, EW 39
<i>Milvus milvus</i>	Kania ruda	Centra koncentracji	EW 7, EW 17, EW 25, EW 27
<i>Tringa totanus</i>	Krwawodziób	Występowanie w siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie” w przypadku narażenia użytków zielonych, stref załadowienia nad wodami	EW 30
<i>Milvus migrans</i>	Kania czarna	Centra koncentracji	EW 6, EW 25, EW 27
<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny	Występowanie w siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie” w przypadku narażenia lasów	EW 25
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik	Centra koncentracji	EW 7, EW 27, EW 30
<i>Asio flammeus</i>	Uszatka błotna	nie dotyczy, brak znaczącego występowania w skali kraju w regionie planowania	
<i>Bubo bubo</i>	Puchacz zwyczajny	Wszystkie miejsca występowania na siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie”	EW 30

Nazwa systematyczna	Polska nazwa	Identyfikacja jako obszaru z występowaniem o znaczeniu krajowym (IbV)	Znaczenie dla VRG
<i>Crex crex</i>	Derkacz	Występowanie w siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie” w przypadku narażenia użytków zielonych	EW 28
<i>Falco peregrinus</i>	Sokół wędrowny	Wszystkie miejsca występowania na siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie”	EW 30, EW 32, EW 38
<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały	Od 10/2025 r., według LfULG, nie jest możliwe wyznaczenie znaczących miejsc występowania w całym kraju związkowym.	
<i>Pernis apivorus</i>	Trzmielojad	Wszystkie miejsca występowania na siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie”	EW 17, EW 28, EW 30
<i>Upupa epops</i>	Dudek	Wszystkie miejsca występowania na siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie”	EW 6, EW 7, EW 10, EW 11, EW 12, EW13, EW 15, EW 29, EW 30, EW 32, EW 34, EW 36
<i>Circus pygargus</i>	Błotniak łąkowy	Wszystkie miejsca występowania na siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie”	EW 30
<i>Caprimulgus europaeus</i>	Lelek	Występowanie w siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie” w przypadku narażenia lasów, wrzosowisk	EW 13, EW 30, EW 32, EW 34, EW 38
<i>Ixobrychus minutus</i>	Bączek	Występowanie w siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie” w przypadku narażenia stref załadowienia nad wodami	
Występowanie ptaków migrujących i żerujących			
<i>Vanellus vanellus</i>	Czajka	Występowanie w siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie” w przypadku narażenia pól, użytków zielonych	EW 14, EW 28
<i>Grus grus</i>	Żuraw	Występowanie w siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie” w przypadku narażenia pól, użytków zielonych, stref załadowienia nad wodami	EW 28, EW 39
<i>Milvus milvus</i>	Kania ruda	Wszystkie miejsca występowania na siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie”	
<i>Milvus migrans</i>	Kania czarna	Wszystkie miejsca występowania na siatce z oznaczeniem „szczególne znaczenie”	
<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały	Od 10/2025 r., według LfULG, nie jest możliwe wyznaczenie znaczących miejsc występowania w całym kraju związkowym.	

Tabela 1: Przegląd europejskich gatunków ptaków i gatunków wymienionych w załączniku IV do dyrektywy 92/43/EWG zgodnie z § 28 ustęp 2 pkt 2 ROG (wg LfULG 2025), które narażone są w związku z rozwojem energetyki wiatrowej

Odpowiednie rozporządzenie zgodnie z § 54 ust. 1 nr 2 BNatSchG nie zostało jeszcze wydane, co oznacza, że nie jest możliwe zbadanie narażenia w tym zakresie.